

॥ ओ३म् ॥

अथ वेदांगप्रकाशः

निघण्टु

प्रकाशक—

आर्य साहित्य मण्डल लि०, अजमेर

॥ ओ३म् ॥

अथ वेदाङ्गप्रकाशः

★ तत्रत्यश्चतुर्दशो भागः ★

निघण्टुः

❀ यास्कमुनिर्निमित्तो वैदिककोषः ❀

श्रीमत्स्वामिदयानन्दसरस्वतीकृतशब्दानुक्रमणिकया सहितः

श्रीपण्डितयुधिष्ठिरमीमांसकेन संशोधितः

पठनपाठनव्यवस्थायां षोडशं पुस्तकम्

प्रकाशक

आर्य साहित्य मण्डल लिमिटेड, अजमेर

प्रथमावृत्ति

१०००

संवत् २०२१

दयानन्दाब्द १४४३

Rs. 20/-

प्रकाशकः—

आर्य साहित्य मण्डल लि०,
अजमेर.

मुद्रकः—

शिरीशचन्द्र शिवहरे, एम. ए.,
दी फाइन आर्ट प्रिंटिंग प्रेस, अजमेर.

विषयसूचीपत्रम् ॥

विषयः   पृ० पं०   विषयः   पृ० पं०

प्रथमाऽध्याये

खण्डे

१	पृथिवीनाम	....	६	३
२	हिरण्यनाम	....	६	७
३	अन्तरिक्षनाम	....	६	१०
४	साधारणनाम	....	६	१३
५	रश्मिनाम	....	१०	१
६	दिशो नाम	....	१०	५
७	रात्रिनाम	....	१०	७
८	उषसो नाम	....	१०	१२
९	अहर्नाम	....	१०	१६
१०	मेघनाम	....	११	१
११	वाङ् नाम	....	११	७
१२	उदकनाम	....	१३	१
१३	नदीनाम	....	१३	५
१४	अश्वनाम	....	१३	१२
१५	आदिष्टोषयोजनानि	१४	१	
१६	ज्वलतिकर्मा	....	१४	५
१७	ज्वलतो नाम	....	१४	८

द्वितीयाध्याये

१	कर्मनाम	....	१५	२
२	अपत्यनाम	....	१५	७

खण्डे

३	मनुष्यनाम	....	१५	१०
४	बाहुनाम	....	१५	१५
५	अंगुलिनाम	....	१६	१
६	कान्तिकर्मा	....	१६	६
७	अन्ननाम	....	१६	१०
८	अक्तिकर्मा	....	१७	१
९	बलनाम	....	१७	४
१०	धननाम	....	१७	६
११	गोनाम	....	१७	१५
१२	क्रुध्यतिकर्मा	....	१७	७
१३	क्रोधनाम	....	१८	१
१४	गतिकर्मा	....	१८	४
१५	क्षिप्रनाम	....	२०	१
१६	अन्तिकनाम	....	२०	७
१७	संग्रामनाम	....	२०	१
१८	व्याप्तिकर्मा	....	२१	६
१९	बधकर्मा	....	२१	६
२०	वज्रनाम	....	२२	३
२१	ऐश्वर्यकर्मा	....	२२	७
२२	ईश्वरनाम	....	२२	६

विषयसूचीपत्रम्

विषयः

पृ० पं०

विषयः

पृ० पं०

स्वरूढे

तृतीयाध्याये

१	बहुनाम	....	२३	२
२	ह्रस्वनाम	....	२३	५
३	महन्नाम	....	२३	८
४	गृहनाम	....	२३	१४
५	परिचरणकर्म	....	२४	१
६	सुखनाम	....	२४	४
७	रूपनाम	....	२४	८
८	प्रशस्यनाम	....	२४	१२
९	प्रज्ञानाम	....	२४	१५
१०	सत्यनाम	....	२४	१८
११	पश्यतिकर्मा	....	२५	१
१२	सर्वपदसमाश्रय	....	२५	४
१३	उपमानाम	....	२५	७
१४	अर्चतिकर्मा	....	२५	११
१५	मेधाविनाम	....	२६	४
१६	स्तोतृनाम	....	२६	६
१७	यज्ञनाम	....	२६	१२
१८	ऋत्विङ्नाम	....	२६	१५
१९	याज्वाकर्म	....	२७	१
२०	दानकर्म	....	१७	५
२१	अध्येषणाकर्म	....	२७	८

स्वरूढे

२२	स्वपितिकर्मा	....	२७	१०
२३	कूपनाम	....	२७	११
२४	स्तेननाम	....	२७	१५
२५	अन्तर्हितनाम	....	२८	१
२६	दूरनाम	....	२८	३
२७	पुराणनाम	....	२८	५
२८	नवीननाम	....	२८	७
२९	उत्तरपदनाम	....	२८	९
३०	द्यावापृथिवीनाम	....	२८	१४

चतुर्थाध्याये

१	पदनाम	....	३०	२
२	पदनाम	....	३०	१२
३	पदनाम	....	३१	७

पञ्चमाध्याये

१	पदनाम	....	३३	२
२	पदनाम	....	३३	३
३	पदनाम	....	३३	६
४	पदनाम	....	३३	१३
५	पदनाम	....	३३	१६
६	पदनाम	....	३४	६

निघण्टुवैदिककोशः

अथास्य भूमिका

यह ग्रन्थ ऋग्वेदी लोगों के पठितव्य दश ग्रन्थों में है। विशेष कर वेद और सामान्य से लौकिक ग्रन्थों से भी सम्बन्ध रखता है। यह मूल और इसका भाष्य 'निरुक्त' यह दोनों ग्रन्थ यास्कमुनिजी के बनाये हैं। सदा से चले आने से प्राचीन हैं। इसको बहुत पुस्तकों से मिलाकर जो जो पुस्तकान्तरों में विशेष शब्द पाये वे नोट में धर दिये हैं। आकारादिशब्दक्रम से इसकी शब्दानुक्रमणिका भी बनाकर छपवाई है कि जिससे जिस शब्द को देखना चाहै भ्रष्टति देख सकता है।

इसमें पांच अध्याय हैं। इसके प्रथम अध्याय में १७ खण्ड, द्वितीयाध्याय में २२, तृतीयाध्याय में ३०, चतुर्थाध्याय में ३ और पञ्चमाध्याय में ६ खण्ड हैं। इसकी शब्दानुक्रमणिका में प्रथम कोष्ठ में अकारादि शब्द और द्वितीय में जिसका नाम है, लिखा है। तृतीय अङ्क से अध्याय और चतुर्थ से खण्ड समझना। परन्तु यह सब शब्द वेद में यौगिक और योगरूढ़ि आते हैं, केवल रूढ़ि नहीं। इसमें जो पदनाम हैं वे पदधातु के गत्यर्थ अर्थात् ज्ञान, गमन, प्राप्त्यर्थ के वाचक होकर यौगिक हो जाते हैं।

यह ग्रन्थ सर्वत्र उपलब्ध नहीं था, अब छपने से प्राप्त होने लगा है। इससे बड़ा उपकार यह होगा, कि जो पुराणवालों ने अर्थ का अनर्थ किया है, सो इन आर्षग्रन्थों से निवृत्त होकर सब के आत्मा में सत्य का प्रकाश होगा। निदर्शन—जैसे—पुराणी

निघण्टु

लोगों ने वृत्र, शम्बर और असुर शब्द से दैत्य, निघण्टु में—मेघ । पु०—अहि० शब्द से सर्प, नि०—मेघ । पु०—अद्रि, गिरि तथा पर्वत से केवल पहाड़, नि०—मेघ । पु०—अश्मा, प्रावा शब्दों से पाषाण और नि०—मेघ । पु०—वराह से सुअर, नि० मेघ । पु०—धारा से जल का प्रवाह, नि०—वाणी । पु०—गौरी से महादेव की स्त्री, नि०—वाणी । पु०—कर्मकाण्डी 'स्वाहा' शब्द से अग्नि की स्त्री और स्वधाशब्द से पितृ की स्त्री, नि०—स्वाहा से वाणी और स्वधा से अन्न । पु०—शची शब्द से इन्द्र की स्त्री, नि०—में वाणी, कर्म और प्रज्ञा का नाम है ।

पुराणी लोग—शचीपति शब्द से देवों का राजा इन्द्र, और वेद में—वाणी, कर्म और प्रज्ञा का पालन करनेहारा स्वामी लिया जाता है । पु०—गय शब्द से एक मृतकों के अर्थ पिण्डप्रदानार्थ स्थानविशेष, और निघण्टु में—अपत्य, धन और गृह का नाम है । पु०—घृताची शब्द से देवलोक की वेश्या विशेष स्त्री, और निघण्टु में—रात्रि का नाम है । आज कल के लोग विप्र शब्द से केवल ब्राह्मण, और निघण्टु में—बुद्धिमान् का नाम है । पु०—श्रद्धा से प्रीति और श्राद्ध से मृतकों की तृप्ति मानते हैं, और निघण्टु में—अन्त शब्द से सत्य और जिस क्रिया से सत्य का ग्रहण हो वह श्रद्धा, और जो इससे धर्मयुक्त कर्म किया जाय सो श्राद्ध कहाता है ।

अब कहां तक लिखें, मनुष्य लोग जब इस कोश को पढ़ेंगे, तभी नवीन पुराणादि ग्रन्थों का सिद्ध्यपन और वेदों का सत्यत्व तथा वेदों के अर्थ करने में प्रवृत्ति अपने आप हो जायगी, तब तक वेदार्थ में प्रवृत्ति नहीं होती और व्याकरणादि पढ़ना निष्फल है ।

यद्यपि जहां तहां यन्त्रालयों में निघण्टु छपा है, तथापि इसके छापने का मुख्य प्रयोजन यही कि अकारादिशब्दक्रम से इसके

साथ शब्दानुक्रमणिका ठिकाने के सहित छपवा दी है कि जिस शब्द को निकालना चाहें, उसको शब्दानुक्रमणिका के अनुकूल देख के शीघ्र निकाल लेवेंगे। इससे जिसको ग्रन्थ कण्ठस्थ न होगा वह भी शब्दानुक्रमणिका से लाभ ले सकेगा। अलमतिविस्तरेण बुद्धि-मद्वयेषु ॥

इति भूमिका समाप्ता ॥

निधि(९)रामा(३)ङ्क(९)चन्द्रे १)ब्दे मार्गशीर्षसिते दले ।
चतुर्थ्या गुरुवारेऽयं निघण्टुः शोधितोऽनघाः ॥ १ ॥

श्रीमन्महामहिमविक्रमभूपतेरेकोनचत्वारिंशदु-
एकोनविंशतितमे संवत्सरे यन्त्रणाय मुनिवर-
यास्कमुनिनिर्मितः सशब्दानुक्रमणिको
निघण्टुः प्रेषितः ॥

स्थान—

महाराणाजी का
उदयपुर

स्वातन्त्र्यसंरक्षणी

॥ अथ निघण्टुः ॥

—:०:—

प्रथमोऽध्यायः ॥

गौः । ग्मा । ज्मा । क्ष्मा । क्षा । क्षुमा (१) । क्षोणिः (२) ।
क्षितिः । अवनिः । उर्वी । पृथ्वी । मृही । रिपः (३) । अर्दितिः ।
इळा । निर्झतिः । भूः । भूमिः । पुषा । गातुः । गोत्रा । इत्येक-
विंशतिः पृथिवीनामधेयानि ॥ १ ॥

हेम (४) । चन्द्रम् । रुक्मम् । अयः । हिरण्यम् । पेशः ।
कुशनम् । लोहम् । कनकम् । काञ्चनम् । भर्म । अमृतम् ।
मुरुत् । दध्रम् । जातरूपम् । इति पञ्चदश हिरण्यनामानि ॥ २ ॥

अम्बरम् । वियत् । व्योम । बर्हिः । धन्व । अन्तरिक्षम् ।
आकाशम् । आपः । पृथिवी । भूः । स्वयम्भूः । अध्वा । पुष्करम् ।
सगरः (५) । समुद्रः । अध्वरम् । इति षोडशान्तरिक्षनामानि ॥ ३ ॥

स्वः । पृश्निः । नाकः (६) । गौः । विष्टपम् । नभः । इति
षट् साधारणानि ॥ ४ ॥

(१) इत्यस्य स्थाने “ज्माः, जामा, जामः, जाम” इति चत्वारः
शब्दाः पुस्तकान्तरेषु क्वचित् क्वचित् दृश्यन्ते ॥ (२) कृदिकारादोक्तेनः
(गणपाठ ४ । १ । ४१) इति ङीष् सति “क्षोणी” इत्यपि भवति ॥
(३) स्वरभेदेन “रिपः” इत्यपि पु० २ दृश्यते ॥ (४) “हेमाः”
इत्यपि पु० २ ॥ (५) “सगरम्” इति लिङ्गभेदेन पुस्तकान्तरपाठः ॥
(६) “नाकाः” इति बहुवचनान्नः क्वचिन् ॥

खेदयः । किरणाः । गार्वः । रुद्रमयः (१) । अभीशवः ।
दीधितयः (२) । गर्भस्तयः । वनम् । उन्नाः । वसवः ।
मरीचिपाः । मयूखाः । सप्त ऋषयः । साध्याः । सुपर्णाः । इति
पञ्चदश रश्मिनामानि ॥ ५ ॥

आताः । आशाः । उपराः । आष्टाः । काष्टाः । व्योम ।
ककुभः । इरितः । इत्यष्टौ दिङ्नामानि ॥ ६ ॥

इयावी । क्षपा । शर्वरी । अक्तुः । ऊर्म्या । राम्या (३) ।
यम्या । नम्या । दोषा । नक्ता । तमः । रजः । असिक्ती । पर्य-
स्वती । तमस्वती । घृताची । शिरिणा (४) । मोकी । शोकी ।
ऊधः (५) । पर्यः । हिमा (६) । वस्वी (७) । इति
त्रयोविंशती रात्रिनामानि ॥ ७ ॥

विभावरी । सुनरी । भास्वती । ओदती । चित्रामघा ।
अर्जुनी । वाजिनी । वाजिनीवती (८) । सुम्नावरी । अहना ।
द्योतना । श्वेत्या । अरुषी (९) । सुनृता । सुनृतावती । सुनृ-
तावरी । इति षोडशोषोनामानि ॥ ८ ॥

वस्तोः । द्युः (१०) । भाजुः । वासुरम् । स्वसराणि । घृसः ।
घर्मः । घृणः (११) । दिनम् । दिवा । द्विवेदिवे । द्यवेद्यावे ।
इति द्वादशाहर्नामानि ॥ ९ ॥

(१) “रुद्रमयः” इति ङीष् सति पु० २ ॥ (२) “दीधितयः”
इत्यपि पुस्तकान्तरपाठः । (३) “रम्या” इति पाठः ॥ (४) “श्रीया”
इत्यपि पु० २ ॥ (५) “उधो” इत्यपि पु० २ ॥ (६) “हिम”
इत्यपि पु० २ ॥ (७) “वसु, वस्या, वसी” इत्यपि पु० २ ॥ (८)
“वाजिनिवती” इत्यपि पु० ॥ (९) “अरुषी” इत्यपि पु० (१०)
“द्यौः” इति पा० ॥ (११) “घृणिः” इत्यपि पु० ॥

अद्रिः । प्रावा । गोत्रः । बलः । अश्नः । पुरुभोजाः । बलि-
ज्ञानः (१) । अश्मा । पर्वतः । गिरिः । व्रजः । चरुः । वराहः ।
शम्बरः । रौहिणः । रैवतः । कलिगः । उपरः । उपलः । च-
मसः । अहिः । अश्वम् (२) बलाहकः । मेघः । हतिः (३) ।
ओदनः (४) । वृषन्धिः (५) वृत्रः । असुरः । कोशः । इति
त्रिशन्मेघनामानि ॥ १० ॥

श्लोकः । घांरा । इळा । गौः । गोरी । गान्धर्वी । गभीरा ।
गम्भीरा । मन्द्रा । मन्द्राजनी । वार्शी । वार्णी । वार्णीची ।
घाणः । पविः । भारती । धूमनिः । नालीः (६) । मोलिः । मेना ।
सूर्या । सरस्वती । निवित् । स्वाहा । वग्नः (७) । उपदिः ।
मायुः । काकुत् (८) । जिह्वा । घोषः । स्वरः । शब्दः । स्वनः ।
कक् । होत्रा । गीः । गाथा । गणः (९) घेना । ग्नाः । विषा
(१०) । नना । कशा । धिषणा । नौः । अक्षरम् । मही । अदितिः ।
शची । वाक् । अनुपुप् । घेनुः । बल्लुः (११) । गल्दा (१२) ।
सरः (१३) । सुपर्णा (१४) । वेकुरा (१५) । इति सप्तपञ्चा-
शद् वाङ्मनामानि ॥ ११ ॥

(१) “पशानः पशानः” इमावपि क्वचित् ॥ (२) “अश्वम्”
इत्यपि पु० ॥ (३) “दत्तिः” इति च पु० ॥ (४) “ओदनम्” इति
नपुंसकम् पु० ॥ (५) “विशन्धिः” इत्यपि पु० ॥ (६) “नालिः
नीलिः” इमौ क्वचित् ॥ (७) “वग्नः” इति क्वचित् ॥ (८)
“काकुप्” इति पु० ॥ (९) “गणा” इति पु० ॥ (१०) “नग्ना”
इति पु० ॥ (११) “वग्नः” इति पु० ॥ (१२) “गल्दः गलदः”
इमौ पु० ॥ (१३) “रसः रसः” इमौ च पु० ॥ (१४)
“सुपर्णा” इति च पु० ॥ (१५) “वेकु” इति पु० ॥

अर्णः । शोदः । क्षद्मं (१) । नभः । अम्भः । कवन्धम् (२) ।
 सलिलम् । वाः । वनम् । घृतम् । मधु । पुरीषम् । पिप्पलम् ।
 क्षीरम् । विषम् । रेतः । कशः (३) । जन्मं (४) । वृषकम् ।
 वुसम् । तुग्रथा । बर्बुरम् (५) । सुक्ष्मं (६) । घृणम् ।
 सिरा (७) । अरुरिन्दानि (८) । घस्मन्वत् । जामि (९) । आयु-
 धानि । क्षपः । अहिः । अक्षरम् (१०) । स्रोतः । तृतिः । रसः ।
 उदकम् (११) । प्रयः ॐ । सरः । भेषजम् । सहः । शवः । यहः ।
 भोजः । सुखम् । अन्नम् । आर्वायाः । शुभम् । यादुः (१२) । भुतम् ।
 भुवनम् । भविष्यत् । सहत् । आपः । व्योम । यशः । महः ।
 सर्णीकम् (१३) । स्मृतीकम् (१४) । सतीनम् (१५) । गहनम् ।
 गभीरम् (१६) । गम्भीरम् (१७) । ईम् (१८) । अन्नम् ।
 हविः । सद्मं । सदनम् । ऋतम् । योनिः । ऋतस्थयोनिः ।
 सत्यम् । नीरम् । रायिः । सत् । पूर्णम् । सर्वम् । अक्षितम् ।
 अहिः । नाम । सर्पिः । अपः । पवित्रम् । अमृतम् । इन्दुः ।

(१) “क्षद्मा, क्षद्माः, क्षन्मं” इमे त्रयः पु० ॥ (२) “कवन्धम्”
 इति वकारभेदेन क्वचिद् दृश्यते ॥ (३) “कशम्” पु० ॥ (४)
 “वृषा जहा” इमावस्थैव स्थाने पु० दृश्यते ॥ (५) “बर्बुरम्, बर्बुरः”
 इमौ च पूर्ववत् ॥ (६) “सुक्षेमा, सुक्षोमं” एतौ च ॥ (७)
 “सुरा, सूरु” इति पु० ॥ (८) “अरुरेदानी” इति पु० ॥ (९)
 “जामिः, जामिवत्” इति पु० ॥ (१०) “अक्षरः, अक्षराः” इति
 पाठान्तरम् ॥ (११) “प्रयः” इत्यपि पु० ॥ (१२) “यादुः” इति
 क्वचित् पु० ॥ (१३) “सर्णीकम्” इति पु० ॥ (१४) “सतीकम्,
 स्मृतीकम्” इति पु० ॥ (१५) “सतिनम्” पु० ॥ (१६)
 “गम्भीरम्” इति पु० ॥ (१७) “गहनम्” इति पु० ॥ (१८)
 “कम्” इत्याधिकं क्वचित् पु० ॥ ॐ “पयः” इति बहुषु पृस्तकेषु ।

हेम (१) । स्वः । सर्गाः । शम्बरम् । अम्बरम् । वपुः ।
अम्बु (२) । तोर्यम् । तूर्यम् । कृपीटम् (३) । शुक्रम् ।
तेजः । स्वधा । वारि । जलम् । जलापम् । इदम् ।
इत्येकशतमुदकनामानि ॥ १२ ॥

अवनयः । अवाः (४) । खाः । सीराः । स्रोत्याः । पुन्यः ।
धुनयः । रुजानाः । वृक्षणाः । खादोअर्णाः । रोधचक्राः । हरितः ।
सरितः । अश्रुवः । नभन्वः (५) । वृध्वः । हिरण्यवर्णाः । रोहितः ।
सस्रुतः । अर्णाः । सिन्धवः । कुल्याः । वर्यः (६) । उर्वर्यः । इरा-
वत्यः । पार्वत्यः (७) । स्रवन्त्यः (८) । ऊर्जस्वत्यः । पर्यस्वत्यः ।
सरस्वत्यः । तरस्वत्यः । हरस्वत्यः । रोधस्वत्यः । भास्वत्यः ।
अजिरा । मातरः । नद्यः । इति सप्तत्रिंशन्नदीनामानि ॥ १३ ॥

अत्यः । हर्यः । अर्वा । वाजी । सतिः । वङ्गिः । दधिकाः ।
दधिकावा । एतग्वः (९) । एतशः । पैद्रः । दौर्गहः । औचैश्चव-
सः (१०) । तार्क्ष्यः । आशुः । वृध्नः । अरुषः । मांश्चत्वः (११) ।
अव्यथयः (१२) । इयेनासः । सुपर्णाः । पतङ्गाः । नरः ।
ह्वार्याणाम् (१३) । हंसासः । अश्वाः । इति षड्विंशति-
रश्वनामानि ॥ १४ ॥

(१) “हेमा” इति पु० (२) “अम्बुः” इति लिङ्गभेदेन
क्वचित् ॥ (३) “कृपीटम्, नृपीटम्” इति पुस्तकान्तरपाठः ॥
(४) “यह्नयः” इति पु० ॥ (५) “नभन्वाः” इति मात्राभेदेन
पु० ॥ (६) “ऋतावर्यः” इति पु० ॥ (७) “वारित्यः, अवत्यः”
इमौ पा० ॥ (८) “रेवत्यः” इति पु० ॥ (९) “एतग्व” इति
पु० ॥ (१०) “उचैश्चवसः” इति पु० ॥ (११) “मंश्चतो मंश्चतुः”
इति पा० ॥ (१२) “अव्यथयः” इति पा० ॥ (१३) “वार्याणाम्”
इति पाठान्तरम् ॥

हरी इन्द्रस्य । रोहितोऽग्नेः । हरितं आदित्यस्य । रास-
भाषशिवर्नोः । अजाः पूष्णः । पृषत्यो मरुताम् । अरुण्यो गार्ध-
वसाम् । इषावाः सवितुः । विश्वरूपा बृहस्पतेः । नियुतो
वायोः । इति दशाऽदिष्टोपयोजननि ॥ १५ ॥

आजते । आशते (१) । आशयति । दीदयति । शोचति ।
मन्दते । भन्दते । रोचते । द्योतते । ज्योतते । शुभत् । इत्ये-
कादश ज्वलतिकर्माणः ॥ १६ ॥

जमत् । कल्मलीकितम् । जञ्जुणाभवन् । मल्मलाभवन् ।
अर्चिः । शोचिः । तपः । तजः (२) । हरः । घृणिः (३) ।
शृङ्गाणि । इत्येकादश ज्वलतो नामधेयानि ॥ १७ ॥

गौर्हमाम्बरं स्वः खेदय आताः इषावी विभावरी वस्तोरद्विः
इलोकोऽर्णोऽवनयोऽत्यो हरीइन्द्रस्य आजते जमदिति
सप्तदश ॥

इति निघण्टौ प्रथमाध्यायः समाप्तः ॥

(१) “भ्लाशयति, भ्लाशते, भ्लाशयते” इमे पुस्तकान्तरेषु दृश्यन्ते ॥

(२) “पयः” इति पु० ॥ (३) “हृणिः, हृणिः” इति पाठभेदः ॥

अथ द्वितीयाध्यायारम्भः ॥

—:०:—

अपः । अप्नः । दंसः । वेपः । वेपः (१) । विष्ट्वी । व्रतम् ।
कर्षरम् । शकम् (२) । क्रतुः । कृणम् (३) । करणानि ।
करांसि । करन्ती (४) । करिक्त् । चक्रत् (५) । कर्तुम्
(६) । कर्तोः । कर्तवै । कृत्वी । धीः । शर्ची । शर्मी । शिमी ।
शक्तिः । शिल्पम् । इति षड्विंशतिः कर्मनामानि ॥ १ ॥

तुक् । लोकम् । तनयः (७) । तोकम् । तकम् । शेषः ।
अग्नः । गर्यः । जाः । अपत्यम् । युहुः । सुनुः । नपात् । प्रजा ।
वीजम् । इति पञ्चदशापत्यनामानि ॥ २ ॥

मनुष्याः । नरः (८) । ध्रुवाः । जन्तवः । विशः ।
भित्तयः । कृष्टयः । चर्पणयः । नहुषः (९) । हरयः । मर्याः ।
मर्त्याः । मर्तोः । वाताः । तुर्वशाः । द्रुह्यवः । आयवः (१०) ।
यदवः । अनवः । पुरवः । जगतः । तस्थुषः । पञ्चजनाः ।
विवस्वन्तः । पृतनाः । इति पञ्चविंशतिर्मनुष्यनामानि ॥ ३ ॥

आयती । ज्यवाना । अभीशू । अप्रवाना । विनुहृगुसौ ।
गभस्ती । करस्नौ । घ्राह । भुरिजौ । क्षिपस्ती (११) । शकरी ।
भरित्रे । इति द्वादश बाहुनामानि ॥ ४ ॥

(१) “वेशः, विष्टी” इति पुस्तकान्तर० ॥ (२) “शकम्,
शकम्” अस्यैव भेदः पु० ॥ (३) “करणम्” इति पु० ॥ (४)
“करन्ति” इति पु० ॥ (५) “चक्रतुः” इति पु० ॥ (६) “कर्तुम्”
इति पाठभेदः ॥ (७) “तनयम्” इति लिङ्गभेदेन क्वाचित् पु० ॥
(८) “नराः” इति पुस्तकान्तरेषु ॥ (९) “नहुषाः” इति वचनभेदेन
क्वाचित् पाठः ॥ (१०) “आयवः” इति पु० ॥ (११) “क्षिपस्ती,
क्षिपन्ती” इति पु० ॥

अशुर्वः । अशुर्व्यः (१) । विशः (२) । क्षिपः । शयः ।
रक्षानाः । धीतर्यः । अथर्यः (३) । विपः । कक्ष्याः । अवनयः ।
हुरितः (४) । स्वसारः । जामयः । सनाभयः । योक्ताणि ।
योजनानि । धुरः । शाखाः । अभीशवः । दीर्घितयः । गभस्तयः
(५) । इति द्वाविंशतिरङ्गुलिनामानि ॥ ५ ॥

वृश्मि । उश्मसि (६) । वेति । वेनति । वेसति (७) ।
वाञ्छति । वाष्टि (८) । वनोति । जुषते । हयति (९) ।
आचके । उशिक् । मन्यते । छन्सत् (१०) । चाकनेत् ।
चक्रमानः । कर्नति । कानिषत् । इत्यष्टादश कान्तिकर्माणः ॥ ६ ॥

अन्धः (११) । वाजः । पर्यः । प्रयः (१२) । पृक्षः ।
पितुः । सुतः (१३) । सिनम् (१४) । अवः । छु (१५) ।
धासिः । इरा । इळा । इषम् । ऊर्क् । रसः । स्वधा ।
अर्कः । क्षय (१६) । नेमः । सुसम् । नमः । आयुः । सुनुता ।
ब्रह्म । वर्चः । कीलालम् । यशः । इत्यष्टाविंशतिरञ्जनामानि ॥ ७ ॥

(१) “विश्राः” इत्यधिकं क्वचित् पु० ॥ (२) “वृशः” इति
पाठान्तरम् ॥ (३) “अथर्यवः, अथर्याः” इति पाठान्तरम् ॥ (४)
“शोहितः” इति क्वचित् पाठः ॥ (५) “सुहस्त्यः, सुसुतः” अस्यैव
स्थाने इमां लभ्येते पु० ॥ (६) इतोऽग्रे “अवेति” इत्यधिकं
पुस्तकान्तरेषु ॥ (७) “विसति, वेशति” इति पुस्तकान्तरपाठः ॥
(८) “वेष्टि” इति क्वचित् पु० ॥ (९) “हयति, उशत्” इमावधिकौ
पुस्तकान्तरेषु ॥ (१०) “शंसनत्” इति पु० ॥ (११) “पार्जः”
इत्यधिकं क्वचित् पु० ॥ (१२) “अवः” इति क्वचित् पु० ॥ (१३)
“सुतम्” इति लिङ्गभेदेन दृश्यते ॥ (१४) “सीनम्” इति पु० ॥
(१५) “क्षुम्, छु” इत्येतौ छु इत्यस्यैव स्थाने दृश्येते पुस्तकान्तरेषु
(१६) “क्षयः” इति पु० ॥

आवयति । भवति । बभूव । वेति । वेवेष्टि । अविध्यन् ।
वप्सति । भस्यति । वृधाम् । ह्वरति (१) । इति दशाक्षि-
कर्माणः ॥ ८ ॥

भोजः (२) । पाजः । शवः । तरः । तवः । त्वक्षः । शर्धः
(३) । बाधः । नृम्णम् । तविषी । शुष्मम् । शुष्णम् । शुषम् ।
दक्षः । वीळु । व्योत्तम् । सहः । यद्दः । वधः । वर्गः । वृजनम् ।
वृक् (४) । मृजना । पौंस्यानि । धर्णासिः (५) । द्रविणम् ।
स्यन्द्रासः । शम्बरम् । इत्यष्टाविंशतिर्बलनामानि ॥ ९ ॥

मृधम् । रेकणः । रिकथम् । वेदः । वरिवः । श्वात्रम् ।
रत्नम् । रयिः । क्षत्रम् । भगः । मीळहु (६) । गर्यः ।
नृम्णम् । युम्नम् । तना । वन्धुः । इन्द्रियम् । वस्तु । रायः ।
राधः । भोजनम् । मेधा । यज्ञः । ब्रह्म । द्रविणम् (७) ।
श्रवः । वृत्रम् (८) । वृत्तम् । इत्यष्टाविंशतिरेव धनना-
मानि ॥ १० ॥

अघ्न्या । उच्चा । उस्त्रिया । अही । मही । अदितिः
(९) । इळा । जगती । शकवरी । इति नव गोनामानि ॥ ११ ॥

रेळते । हेळते । भामते । भूणीयते (१०) । श्रीणति ।
श्रेषति । दोषति । अनुध्यति । कम्पते । भोजते । इति दश
क्रुध्यतिकर्माणः ॥ १२ ॥

(१) “ह्वरति” पु० ॥ (२) “पाजः” इत्याधिकं क्वचित्
पुस्तके ॥ (३) “वृक्षः” इति पु० ॥ (४) “विट्” इति पाठान्तरम् ॥
(५) “धर्णासि” इति प्रधानं पाठः ॥ (६) “मीळहम्” इति
क्वचित् पु० ॥ (७) “शवः” इत्याधिकं क्वचित् ॥ (८) “श्रुतम्
वित्तम्” इति पु० ॥ (९) “अदितिः” इति पुस्तकान्तरपाठः ॥
(१०) अस्यैव स्थाने “हृणीयते” इति क्वचित् पु० ॥

हेळः । हरः । ह्राणिः (१) । त्यजः । भामः । पद्मः ।
हरः (२) । तपुषी । जुर्णिः । मन्युः । व्यधिः । इत्येकादश
क्रोधनामानि ॥ १३ ॥

वर्तते । अयते । लोटते । लोटते । स्यन्दते (३) कसति ।
सर्पति । स्यमति । स्रवाति (४) । स्रंसति । अवति । श्वातति ।
ध्वंसति । वेनति । माष्टि । भुरण्यति । श्रवाति । कालयति ।
पेलयति । कण्टति । पिस्यति । बिस्यति । मिस्यति । प्रवते ।
प्लवते । च्यवते । कवते । गवत । नवते (५) । क्षोदति ।
नक्षति । सक्षति । म्यक्षति (६) । सचति । (७) । ऋच्छति ।
तुरीयति । चतति । अतति । गति । इयक्षति । सध्वति ।
त्सरति । रदति । यतत । भ्रमति । भ्रजति । रजति । लजति ।
क्षियति । घमति । मिनाति (८) । ऋण्वति (९) । ऋणोति ।
स्वरति । सिसर्ति । विषिष्टि (१०) । योषिष्टि (११) । रिणाति
(१२) । रीयते । रेजति । दध्यति (१३) । दृभ्नोति (१४) ।
युध्यति (१५) । घन्वति । अरुषति (१६) । आर्यति (१७) ।

(१) “घ्राणिः” इति च पु० ॥ (२) “वरः” इति तस्यैव स्थाने
पुस्त० ॥ (३) “स्यन्दति” इति पु० ॥ (४) “स्रंसते” इति
पाठश्च । (५) “अवते” इत्यपि क्वचित् पु० ॥ (६) “मियक्षति”
इत्यपि पु० ॥ (७) “अचति” इत्यपि ० ॥ (८) “मिनोति, क्षिणोति”
इति पु० ॥ (९) “रिण्वति” इत्यपि पु० ॥ (१०) “वैशिष्टि, वेपिष्टि”
इति क्वचित् पु० ॥ (११) “योषिष्टि” इति च पु० ॥ (१२)
ऋणाति, ऋणर्ति, ऋणति” इति भेदः पुस्तकान्तरे ॥ (१३) “दध्यते”
इति भेदः । “नध्यति” इत्यधिकं पु० (१४) “दृभ्नोति” इति पु० ॥
(१५) “युध्यते” इति क्वचित् पाठः ॥ (१६) “अरुषति, अरुषति”
इति पा० ॥ (१७) “अल्यति, अल्यति” इति पाठान्तरम् ॥

सीयते (१) । तर्कति (२) । दीयति । ईषति । फणति
(३) । हर्नति (४) । अर्दति । मर्दति । सस्वते । नसते ।
हर्षति । हर्षति । इर्षति । ईर्षति । ज्ययति । श्वाग्रति । गर्न्ति ।
आगर्नीगन्ति । जङ्गन्ति (५) । जिग्वन्ति (६) । जसति ।
गमति । ध्रति । ध्राति । ध्रयति (७) । वहते (८) । रुथयति ।
जेहते (९) । प्वःकति (१०) । क्षुम्पति (११) । प्सार्ति ।
वार्ति । यार्ति । इषति (१२) । द्राति (१३) । द्रूळति । एजति ।
जमति । जवति । वञ्चति । अनिति । पवते (१४) । हन्ति ।
सेधति । अगन् । अजगन् । जिगाति । पतति । हन्वति । द्रमति
(१५) । द्रवति (१६) । वेति । हयन्तात् (१७) ।
एति । जुगायात् । अयथुः (१८) । इति द्वाविंशशतं
गातेकर्माणः ॥ १४ ॥

(१) “सीयते” इति बहुमतः पाठः ॥ (२) “दीयते” इत्यपि
क्वचित् पा० ॥ (३) अत्र “कणति” इत्यपि क्वचित् पा० ॥ (४)
“सस्वति, सिस्वति, धवति, धावति, हम्मति, हम्मयति, हयति” इत्येतेऽधिकाः
पुस्तकान्तरे ॥ (५) “जगन्ति” इत्यपि पु० ॥ (६) “जगाति,
जगति” इत्यपि क्वचित् पु० ॥ (७) “ध्रुवति” इति पाठान्तरम् ॥
(८) “वल्गूयति, अथुर्यति” इत्याधिकं क्वचित् पु० ॥ (९)
“जेहति” इति भेदः, “वदति राति, रूल्हति” इत्याधिकं क्वचित्
पुस्तकान्तरपाठः ॥ (१०) “पःकति, प्वःकति” इति पु० ॥ (११)
“क्षिम्पति” इति पु० ॥ (१२) “जायति” इत्याधिकं क्वचित् पु० ॥
(१३) “पृतयति” इत्याधिकं क्वचित् पु० (१४) “प्लवति” इति
पु० ॥ (१५) “एजति” इत्याधिकं क्वचित् पु० ॥ (१६) “द्ववति”
द्रूमति” । इति पाठान्तरम् ॥ (१७) यकाराभावे “हन्तात्” इति
पु० ॥ (१८) “अयुधुः, अयुधुः” इति तस्यैव भेदेन पाठः ॥

नु । मधु । द्रवन् । ओषम् । जीराः (१) । जुर्णिः (२) ।
 शुतोः । शुधनासः (३) । शीर्मम् । तृपु (४) । तूर्यम् (५) ।
 तूर्णिः (६) । अजिरम् (७) । भुरण्युः । शु (८) । आशु ।
 प्राशुः (९) । तूतुजिः (१०) । तूतुजानः (११) ।
 तुज्यमानासः । अज्राः (१२) । साक्षिवित् (१३) । युगत् (१४) ।
 ताजत् । तुराणिः । वातरंहाः । इति पद्दविंशतिः क्षिप्रनामानि १५
 तल्लित् (१५) । आसात् (१६) । अम्बरम् । तुर्वशं (१७) ।
 अस्तुमीके । आके । उपाके । अर्वाके (१८) । अन्तमानाम् ।
 अवमे । उपमे । इत्येकादशान्तिकनामानि ॥ १६ ॥

रणः । विवाक् । विखादः । नदनुः । भरे । आक्रन्दे ।
 आहुवे । आजौ । पृतनाज्यम् । अभीके । समीके । मस्रसत्यम् ।
 नेमर्धिता (१९) । सङ्काः । समितिः । समनम् । मीळहे ।
 पृतनाः । स्पृधः । मृधः । पृस्तु । समत्सु । समर्थे । समरणे ।

(१) “जिरा” इति पु० ॥ (२) “जूर्णिः” इति ङीप्भेदेन
 दीर्घान्तः पु० ॥ (३) शुधनसाः, शूधनाः, शूधनाशः” इति तस्यैव भेदेन
 पाठान्तरम् ॥ (४) “त्रिपु” इति पु० ॥ (५) “तूर्यम्” इति
 पा० ॥ (६) “तूर्णि” इति लिङ्गभेदेन पा० ॥ (७) “अजिरम्”
 इत्याद्युदात्तस्वरभेदेन क्वचित् पाठः ॥ (८) “आशुः, शुः” इति
 पूर्वापरयोर्भेदः पु० ॥ (९) “प्लाशुचित् प्राशुचित्” इति
 पाठान्द० ॥ (१०) “तूतुजित्” इति पाठान्तरम् ॥ (११)
 “तूतुजानासः” इति पा० ॥ (१२) “अज्राः” इति पा० ॥ (१३)
 “साक्षिवित्, साक्षीवत्” इति पुस्तकान्त० । (१४) “युगत्” इति
 पु० ॥ (१५) “तल्लित्” इति पा० ॥ (१६) “असा” इति तकारा-
 भावे तस्यैव भेदः ॥ (१७) “तुर्वशः” इति पा० ॥ (१८) “अर्वाकः”
 इति पु० ॥ (१९) “नेमर्धितिः” इति पा० ॥

सुमोहे (१) । सुमीथे (२) । सुङ्ख्ये । सुङ्गे । संयुगे (३) ।
सङ्गथे । सङ्गमे । वृत्रतूये । पृक्षे । आपौ (४) । शूरसातौ ।
वाजसातौ । सुमनीके । खले । खजे । पौंस्ये । महाघने । वाजे ।
अज्म । सद्म (५) । संयत् । संवतः (६) । इति
षट्चत्वारिंशत् संग्रामनामानि ॥ १७ ॥

इन्वति । नक्षति (७) । आक्षाणः । आनद् । आष्ट (८) ।
आपानः । अशत् । नशत् । आनुजे । अश्रुते । इति दश व्या-
प्तिकर्माणः ॥ १८ ॥

इभ्नोति (९) । इनथति । ध्वरति । धूर्वति । वृणाक्ति ।
वृश्चति । कृण्वति । कृन्तति (१०) । श्वसिति (११) । नभति
(१२) । अर्दयति । स्तृणाति । स्नेहयति (१३) । यातयति (१४) ।
स्फुरति । स्फुलति । निवपन्तु । अवतिरति । विर्यातः ।
आतिरत् । तालित् । आखण्डत् । द्रूणाति । रुम्णाति । गुणाति ।
गम्नाति । तृणलिह । तालिह । नितोशते (१५) । निवर्दयति

(१) “सुमोहे” इति पु० ॥ (२) “सुमीथे, सुङ्गे” इति
पूर्वापरयोर्भेदेन पाठः (३) इत्यस्मात् पूर्वं “संयत्” इत्यधिकं
क्वचित् पुस्तके ॥ (४) “प्रधने” इत्यधिकं क्वचित् पु० ॥ (५)
“अरन् स्वमन् स्वमन्” इत्येतेऽधिकाः पु० ॥ (६) “संवतम्” इति
पाठान्तरम् ॥ (७) “ननुजे” इति पा० ॥ (८) “आष्ट, आष्टः,
आष्टः” इति तस्यैव भेदः ॥ (९) “श्वसति” इत्यधिकं क्वचित्
पु० । “श्रयति” इति परस्यपाठान्तरम् ॥ (१०) “कृणाति कृणति”
इति पु० ॥ (११) “श्वसति” इति पा० ॥ (१२) “नभति” इति
पु० ॥ (१३) “स्नेहति” इति पूर्वस्यैव भेदपाठः । “अर्दति मर्दति”
इत्यधिकं क्वचित् ॥ (१४) “याचति, यावति” इति पुस्तकान्तरपाठः ॥
(१५) “नितोशते, नितोशयति” इति भेदेन क्वचित् पाठः ॥

(१) । मिनाति । मिनोति । धर्मति (२) । इति त्रयस्त्रिंशद् बधकर्मणः ॥ १९ ॥

दिद्युत् । नेमिः । हेतिः । नमः । पुविः । मृकः । वृकः ।
वधः । वज्रः । अर्कः (३) । कुत्सः । कुलिशः । तुजः ।
तिग्मम् (४) । मेनिः । स्वधितिः । सार्धकः । परशु ।
इत्यष्टादश वज्रनामानि ॥ २० ॥

इरज्यति । पत्यते । क्षयति (५) । राजति । इति चत्वारः
ऐश्वर्यकर्मणः ॥ २१ ॥

राष्ट्री । अर्थः । नियुत्वान् । इनहनः । इति चत्वारीश्वरना-
मानि ॥ २२ ॥

अपस्तुङ्मनुष्या आयत्यग्रवो वदम्यन्ध आवयत्योजो
मघमन्या रेळते हेळो वृत्तेते तु तल्लिद्रणं इन्वति दभ्नोति
दिद्युदिरज्यति राष्ट्रीति द्वाविंशतिः ॥

इति निघण्टौ द्वितीयाध्यायः समाप्तः ॥

-
- (१) “वृहयति” पु० ॥ (२) “जूर्वति” इत्यधिकं क्वचित् ॥
(३) “अर्कः” इति पु० ॥ (४) “तुजः, तिग्मः” इति
पाठान्तरम् ॥ (५) “क्षयति” इति क्वचित् पाठः ॥

अथ तृतीयाध्यायारम्भः ॥

बुरु । तुवि । पुरु । भूरि । शश्वत् । विश्वम् । परीणसा ।
व्यानाशिः । शतम् । सहस्रम् । सलिलम् (१) । कुवित् ।
इति द्वादश बहुनामानि ॥ १ ॥

ऋहन् (२) ह्रस्वः । निघृष्वः (३) । मायुकः । प्रतिष्ठा ।
कृधु (४) । वस्रकः । बभ्रम् (५) । अर्भकः । क्षुल्लकः ।
अल्पः (६) । इत्येकादश ह्रस्वनामानि ॥ २ ॥

महत् (७) । वध्नः । ऋष्वः । बृहत् (८) । उक्षितः ।
तवसेः । तविषः । महिषः । अश्वः । ऋभुक्षाः । उक्षाः ।
विहायाः । यक्षः । ववक्षिथ । विवक्षसे । अम्भृणः । माहिनः ।
गभीरः । कुकुहः (९) । रभसः । वार्धन् (१०) । विरप्शी ।
अद्भुतम् (११) । बर्हिष्ठः (१२) । बर्हिषत् (१३) । इति
पञ्चविंशतिर्महनामानि ॥ ३ ॥

गयः । कर्दरः । गर्तः । हर्म्यम् । अस्तम् । पस्त्यम् । दुरोणे ।
नीलम् । दुर्याः । स्वसराणि । अमा । वमै । कृत्तिः ।
योनिः । सग्रा । शरणम् । वरुथम् । छर्दिः । छदिः । छाया । शर्म ।
अजम् (१४) । इति द्वाविंशतिर्गृहनामानि ॥ ४ ॥

(१) “सुरिरम्” इति पुस्तकान्तरपाठः ॥ (२) “ऋहम्,
ऋहम्, ऋहत्” इति पा० ॥ (३) “तृषमः, त्रिषमः” इत्यधिकौ पु० ॥
(४) “कृधुकः, ऋधुकः” इति पुस्तकान्तरपाठः ॥ (५) “द्वहरकः,
देहरकः” इमावधिकौ पु० (६) “अल्पकम्” इति पा० ॥ (७) “महः”
इति पु० ॥ (८) “तुचः” इत्यधिकः पु० ॥ (९) “कुकुहस्तिना”
इति पाठभेदः ॥ (१०) “वार्धम्, वार्धत्” इति पु० ॥ (११)
“अद्भुतः” इति लिङ्गभेदः ॥ (१२) “बर्हिष्ठः” इति पु० ॥
(१३) “बर्हिषि” इति पु० ॥ (१४) “वमै” इति पु० ॥

इरज्यति (१) । विधेम । सपर्यति । नमस्यति । बुवस्यति ।
 ऋध्नोति । ऋणार्द्धि । ऋच्छति । सपति (२) । विवासति ।
 इति दश परिचरणकर्माणः ॥ ५ ॥

शिम्वता । शतरा । शार्तपन्ता । शर्म (३) । स्युमकम् ।
 शेवृधम् । मयः । सुग्म्यम् । सुदिनम् । शुषम् । शुनम् । शग्मम्
 (४) । भेषजम् । जलाषम् । स्योनम् । सुम्नम् । शेवम् । शिवम् ।
 शम् । कम् । इति विंशतिः सुखनामानि ॥ ६ ॥

निणिक् । वृत्रिः । वर्षः । वर्षुः (५) । अमतिः । अप्सः
 (६) । प्सुः । अप्नः । पिष्टम् । पेशः । कुशनम् । मरुत्
 (७) । अर्जुनम् । ताम्रम् । अरुषम् । शिल्पम् (८) । इति
 षोडश रूपनामानि ॥ ७ ॥

अस्त्रेमा । अनेमा । अनेद्यः (९) । अनवद्यः । अनभिशस्ताः
 (१०) । उक्थ्यः । सुनीथः । पार्कः । वामः । वयुनम् । इति
 दश प्रशस्यनामानि ॥ ८ ॥

केतः । केतुः (११) । चेतः । चित्तम् । क्रतुः । असुः ।
 घीः । अची । माया । वयुनम् । अभिरूपा । इत्येकादश
 प्रज्ञानामानि ॥ ९ ॥

बद् । भत् । सुत्रा । अद्धा । इत्था । ऋतम् । इति षट्
 सत्यनामानि ॥ १० ॥

-
- (१) “इरज्यति” इति पा० ॥ (२) “शवंति” इति पा० ॥
 (३) “शिल्पुः” इति बहुमतः पा० (४) “शग्म्यम्” इति पा० ॥
 (५) “अपुः” इत्यधिकं क्वचित् ॥ (६) “वर्षः” इति पा० ॥
 (७) “प्सरः” इति पा० ॥ (८) “शप्यम्, शिल्पम्” इति पा० ॥
 (९) “अनेद्यः” इत्यधिकं पु० ॥ (१०) “अनभिशस्तिः” इति
 [बहु] सम्मतः पाठः ॥ (११) “कुतुः” इति पु० ॥

चिक्वयत् (१) । चाकनत् । (२) । आचक्ष्म (३) ।
चष्टे । विचष्टे । विचर्षणिः । विश्वचर्षणिः । अत्रचाकशत् ।
इत्यष्टौ पश्यतिकर्माणः ॥ ११ ॥

हिकम् । नुकम् । सुकम् । आहिकम् । आर्कम् (४) ।
नर्किः । मार्किः । नर्कम् । आकृतम् । इति नवोत्तराणि पदानि
सर्वपदसमाप्तायः ॥ १२ ॥

इदमिव । इदं यथा । अग्निर्न ये । चतुरिंश्चिद्दमानात् ।
ब्राह्मणो व्रतचारिणः । वृक्षस्य नु ते पुरुहूत वयाः । जार आ
भगम् । मेघो भूतोऽभि यन्नयः । तद्रूपः । तद्वर्णः । तद्वत् ।
तथा । इत्युपमाः ॥ १३ ॥

अर्चति । गायति । रेभति । स्तोभति । गुर्धयति । गृणाति ।
जरते (५) । ह्वयते (६) । नर्दति । पृच्छति । रिहति ।
घमति । कृपायति (७) । कृपणयति । पणस्यति (८) ।
पणायते । वल्गुयति । मन्दते । भन्दते । छन्दति । छदयते
(९) । अञ्जमानः । रुज्जयति । रुजयति । शंसति । स्तौति ।
यौति । रौति । नौति । भनति (१०) । पणायति (११) ।
पणते । सपति (१२) । प्रपृच्छाः (१३) । महयति । ब्राजयति ।

(१) “चिक्वयम्” । पा० ॥ (२) “चाना” इति पा० ॥ (३)
“चाक्ष्म अचक्ष्म” इति तस्यैव भेदः ॥ (४) “आर्कम्” इति पाठा-
न्तरम् ॥ (५) “जरति” इति पु० ॥ (६) “ह्वयति” पा० ॥
(७) “कृपा” इति पा० ॥ (८) “पणस्यति, पणायते” इति
पूर्वापरयोर्भेदः ॥ (९) “छदयति” इति पा० ॥ (१०) “भनति”
इति खत्वभेदः ॥ (११) “भणायते” इति भेदः ॥ (१२) “स्वपिति”
इति पा० ॥ (१३) “प्रपृच्छाः” इति पा० ॥

पुजयति । मन्यते (१) । मदति । रसति । स्वरति । वेनति ।
मन्द्रयते (२) । जल्पति (३) इति चतुश्चत्वारिंशदर्च-
निकर्माणः ॥ १४ ॥

विप्रः । विग्रः । गुल्सः । धीरः । वेनः । वेधाः (४) कण्वः ।
ऋभुः । नवेदाः । कुविः । मनीषी । मन्धाता । विधाता । विपः ।
मन्धित् । विपन्धित् । विपन्यवः (५) । आकेनिपः (६) ।
उशिजः । कीस्तासः । अद्गातयः । मतयः । मनुथाः (७) ।
षाघतः (८) । इति चतुर्विंशतिर्मेधाविनामानि ॥ १५ ॥

रेमः । जुरिता । कारुः । नदः । स्तामुः (९) । कीरिः ।
गौः । सुरिः । नादः । छन्दः । स्तुप् (१०) । रुद्रः । कृपण्युः ।
इति त्रयोदशस्तोत्रनामानि ॥ १६ ॥

यज्ञः । वेनः । अध्वरः । मेघः । विदथः । नार्यः । सवनम्
(११) । होत्रा । इष्टिः । देवताता । मखः । विष्णुः । इन्दुः ।
प्रजापतिः । धर्मः । इति पञ्चदश यज्ञनामानि ॥ १७ ॥

भरताः (१२) । कुरवः । षाघतः । वृक्षतर्हिषः ।
युतसुचः । मरुतः । सुबाधः । देवयवः । इत्यष्टावृत्तिङ्ना-
मानि ॥ १८ ॥

(१) “स्वदति” इत्याधिकं पु० ॥ (२) “कल्पते” इत्याधिकं
पु० ॥ (३) “मन्त्रयते, वन्दते” इमावधिकौ पुस्तकान्तरे ॥
(४) “मेघः” इत्याधिकः पु० ॥ (५) “विपन्युः” इति पु० ॥ (६)
“केनिपः” अयमाधिकः पु० ॥ (७) “मनुष्याः” [इति पाठा०] ॥
(८) “मेधाविनः” इत्याधिकं पु० ॥ (९) “तामुः” इति पाठान्त-
रम् (१०) “स्तुत्” इति पाठान्तरम् ॥ (११) “नारी” अयमाधिकः
पु० ॥ (१२) “भारताः” इति पाठभेदः ॥

ईमहे । यामि । मन्महे । दृद्धि । शृग्धि (१) । पुर्द्धि ।
रिर्द्धि । मिर्द्धि । भिर्द्धि । रिरीहि । पीपरत् । यन्तारः ।
यन्धि (२) इषुध्यते । मदेहि । मनामहे । मायते । इति
सप्तदश याञ्चाकर्माणः ॥ १९ ॥

दाति । दाशति । दासति । राति । रासति । पृणाक्षि
(३) । पृणाति (४) । शिञ्जति । तुञ्जति । मंहते । इति दश
दानकर्माणः ॥ २० ॥

परिश्चव (५) । पवस्व । अभ्यर्ष । आशिषः । इति च-
त्वारोऽध्येषणाकर्माणः ॥ २१ ॥

स्वपिति । सस्ति (६) । इति द्वौ स्वपितिकर्माणौ ॥ २२ ॥
कूपः । कातुः । कर्तुः । ववः । क्राटः । खातः (७) ।
अवतः । क्विर्विः (८) । सूदः । उत्सः । ऋदृषदात् ।
कारोतरात् (९) । रुञ्जयः । केवटः । इति चतुर्दश कूपना-
मानि ॥ २३ ॥

तृपुः (१०) । तक्वा (११) । रिक्वा (१२) । रिपुः ।
रिक्वा । रिहायः । तायुः । तस्करः । वनर्गुः । हुरश्चित् । मुषी-
वान् । मलिम्लुचः । अघशंसः । वृकः । इति चतुर्दशैव
स्तेननामानि ॥ २४ ॥

(१) “वृग्धि” इति पा० ॥ (२) “यन्ति” इति पाठान्तरम् ॥
(३) “पृणक्ति” इति पा० ॥ (४) “वृश्जति” इत्यधिकं पु० ॥ (५)
“परिश्चव” इति शकारभेदेन पाठः ॥ (६) “स्वास्ति” इति पा० ॥
(७) “अवटः” अयमधिकः पुस्तकान्तरे ॥ (८) “क्विर्विः” इति पाठः ॥
(९) “कारोतरः” इति पाठः ॥ (१०) “त्रिपुः” इति पाठः ॥
(११) “रितक्वा, त्रिक्वा, वृक्वा” इति पुस्तकान्तरपाठः ॥ (१२)
“रिक्वा” इति पाठान्तरम् ॥

निष्यम् । सस्वः । सनुतः । हिरुक् । प्रतीच्यम् (१) ।
अपीच्यम् । इति षण् निर्णेतान्तर्हितनामधेयानि ॥ २५ ॥

आके । पराके । पराचै । आरे । परावतः । इति पञ्च
दूरनामानि ॥ २६ ॥

प्रतनम् । प्रदिवः । प्रवयाः । सनेमि । पुर्व्यम् (२) ।
अह्नाय । इति षट् पुराणनामानि ॥ २७ ॥

नधम् । नूतनम् । नूतनम् । नव्यम् । इदा । इदानीम् । इति
षडेव नवनामानि ॥ २८ ॥

प्रपित्वे । अर्भके । दभ्रम् । अर्भकम् । तिरः । सतः । त्वः ।
नेमः । ऋक्षाः । स्तुभिः । वभ्रीभिः । उणजिह्विका । ऊर्दरम् ।
ऊर्दरम् । रम्भः । पिनाकम् । मेना । आः । ओषः । वैतसः ।
अया । एना । सिषक्तु (३) । लचते । भ्यसते (४) ।
रजते । इति षड्विंशतिर्द्विंश उत्तराणि नामानि ॥ २९ ॥

स्वधे (५) । पुरन्धी । ध्रिषणे । रोदसी (६) । क्षोणी ।
अम्भसी । नभसी । रजसी । सदसी । सशनी । घृतवती ।
बहुले । गभीरे । गम्भीरे । ओषयौ । चम्बौ (७) । पार्श्वौ (८) ।
मही । उर्वी । पृथ्वी (९) । अर्दिता । अही । दुरभन्ते ।
अपारे अपारे । इति चतुर्विंशतिर्द्यावापृथिवीनामधेयानि ॥ ३० ॥

(१) “प्रतीच्यम्” इति पा० ॥ (२) “पूर्व” इति पा० ॥
(३) “सिषक्ति” इति पा० ॥ (४) “नसते” इत्यधिकं पु० ॥ (५)
“स्वधे” इति पु० ॥ (६) “रोदसी” इति वर्णभेदेनाधिकं वा पु० ॥
(७) अतः पूर्व “नृपौ” इत्यधिकं क्वचित् । अतोऽग्रे च “चम्बौ”
इति भेदपाठः ॥ (८) “पार्श्वौ” इति पा० ॥ (९) “बृहती”
इत्यधिकमत्र पुस्तकान्तरे ॥

उर्वृष्टं हन्महद् गय इरज्यति शिम्बाता निर्णिगस्त्रेमा
केतुर्बट् चिकयद्विकमिदमिवार्चति विप्रो रेभो यज्ञो भरता ईमहे
दाति परिश्रव स्वपिति कूपस्तुपुर्निण्यमाके प्रत्नन्नवम् प्रपित्वे
स्वधे त्रिशत् ॥

इति निघण्टौ तृतीयोऽध्यायः समाप्तः ॥

अथ चतुर्थाऽध्यायारम्भः ॥

—:०:—

जहा । निघा । शिताम । मेहना । दमूनाः । मूषः (१) ।
इपिरेण । कुरुतन । जुठरे । तितड । शिप्रे । मध्या । मन्दू ।
हर्मन्तासः । कायमानः । लोधम् । शीरम् । विद्रधे । द्रुपदे ।
तुग्वनि । नसन्ते । नसन्तः (२) । आहनसः । अदमसत् ।
इष्मिणः । वाहः । परितक्या । सुविते । व्यने । नूचित् ।
नूच । दावने । अकूपारस्य । शिशीते । सुतुकः । सुप्रायणः ।
अप्रायुवः । च्यवनः । रजः । हरः । जुहुरे । व्यन्तः । क्राणाः ।
वाशी । विपुणः । जामिः । पिना । शो । अवेति । एरे ।
जसुरिः । जरते । मन्दिने । गौः । गातुः । हंसयः । तुताष ।
चयसे । वियुते । ऋधक् । अस्याः । अस्य । इति द्विषष्टिः
पदानि ॥ १ ॥

सस्मिम् । वाहिष्ठः । दूतः । वावज्ञानः । वार्यम् । अन्धः ।
असश्चन्ती । वनुष्यति । तरुष्यति । मन्दनाः । आहनः । नदः ।
सोमो अक्षाः । इषात्रम् । ऊतिः । हासमाने । पद्भिः । ससम् ।
द्विता । वाः । वरुदः । स्वसराणि । शर्याः । अकः । पविः ।
वक्षः । धन्व । सिनम् । इत्था । सचा । चित् । आ । युस्मम् ।
पवित्रम् । तोदः । स्वञ्चाः । शिपिष्ठः । विणुः । आघुणिः ।
पृथुज्याः । अय्युम् । काणुका । अधिगुः । आङ्गुषः । आपा-
न्तमन्युः । शमशा । उर्वशी । वयुनम् । वाजपस्यम् । वाजग-
न्ध्यम् । गध्यम् (३) । गार्धिता । कौरयाणः । तौरयाणः ।

(१) “इपिरः” इत्यधिकं पु० ॥ (२) “नसन्तः” इत्यधिकं
वचिद् ॥ (३) “गध्यति” इत्यधिकमत्र पुस्तकान्तरे ॥

अह्रयाणः । हरयाणः । (१) । आरितः । व्रन्दी । निष्पपी । तूर्णशम् ।
क्षुम्पम् । निचुम्पुणः । पदिम् । प्रादुः । वृकः । जोपवाकम् ।
कृत्तिः । इवघ्नी । समस्य । कुटस्य । चर्पाणिः । शम्बः । केपयः ।
तुतुमाकृषे । अंसत्रम् । काकुदम् । वीरिटे । अच्छ । परि ।
ईम् । सीम् । एनम् । एनाम् । सृणिः । इति चतुरुत्तमशीतिः
पदानि ॥ २ ॥

आशुशुक्षणिः । आशाभ्यः । काशिः । कुणारुम् । अल्लातृणः ।
सल्लुकम् । कृत्पयम् । विस्त्रुहः । वीरुधः । नक्षहाभम् ।
अस्त्रुधायुः । निशुम्भाः । वृवदुक्थम् । ऋद्वरः । ऋद्वपे ।
पुलकामः । अलिन्वती । कपना । भाक्कजीकः । रुजानाः ।
जुर्णिः । श्रोमना । उपलप्रक्षिणी । उपलि । प्रकलवित् ।
अभ्यर्धयज्वा । ईक्षे । क्षोणस्य । अस्मे । पार्थः । सवीमनि ।
सप्रथा । विदधानि । आर्यन्तः । आशीः । अजीगः । अमूरः ।
शशमानः । देवो देवाच्या कृपा । विजामातुः । ओमासः ।
सोमानम् । अनवायम् । किमीदिने (२) । अमवान् । अमीवा ।
दुरितम् । अप्वा । अमतिः । श्रुष्टी । पुरन्धिः । रुजत् । रिशा-
दसः । सुदत्रः । सुविदत्रः । आनुक् । तुर्वणिः । गिर्वणसे ।
असुर्ते सुते । अभ्यक् । यादृश्मिन् । जार्यायि । अग्रिया ।
चनः । पचता । शुरुधः । अग्निनः । जज्जती । अप्रतिष्कुतः ।
शाशदानः । सृप्रः । सुशिप्रः । शिप्रे । रंसु । द्विर्वर्हा । अकः ।
उराण । स्तियानाम् । स्तिपाः । जवारु । जरुथम् । कुलिशः ।
तुञ्जः । बर्हणा । ततनुष्टिम् । इलीबिशः । क्रियेधाः । भूमिः ।

(१) “हरयाणः” इति पुस्तकान्तरे नास्ति ॥ (२) “अमः,
अमः” इत्यधिकौ क्वचित् पुस्तकान्तरे ॥

विष्पितः । तुरीपम् । रास्पिनः । क्रञ्जतिः । ऋजुनीती ।
 प्रतद्वस् । हिनोत । चोष्क्यमाणः । चोष्क्यते । सुमत् । दिवि-
 छिपु । द्रुतः । जिन्वति । अमत्रः । ऋचीषमः । अनशरातिम् ।
 अनर्वा । असाभि । गल्दया । जलहवः । बकुरः । घेकनाटान् ।
 अभिघेतन । अंहुः । वतः । वाताप्यम् । चाकन् । रुर्यति ।
 असक्राम् । आधवः । अनवधवः । सदान्धे । शिरिम्बिठः ।
 पुराशरः । किर्विर्दती । करुळती । दनः । शरफः । इब्युः ।
 कीकटेपु । वृन्दः । वृन्दम् । किः । उल्वम् । ऋवीसमृवीसमिति ।
 द्वार्त्रिशच्छतं पदानि ॥ ३ ॥

जहा सस्निमाशुशुक्षणिस्त्रीणि ॥ ३ ॥

॥ इति निघण्टौ चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ॥

अथ पञ्चमाध्यायारम्भः ॥

अग्निः । जातवेदाः । वैश्वानरः । इति त्रीणि पदानि ॥ १ ॥

द्रविणोदाः । इध्मः । तनुनपात् । नराशंसः । इळः । बर्हिः ।
द्वारः । उषासानक्ता । दैव्या होतांरा । तिस्रो देवीः । त्वष्टा ।
वनस्पतिः । स्वाहाकृतयः । इति त्रयोदश पदानि ॥ २ ॥

अश्वः । शुक्रनिः । मण्डूकाः । अक्षाः । ग्रावाणः । नाराशंसः
(१) । रथः । दुन्दुभिः । इषुधिः । हस्तघ्नः । अभीशवः ।
घनुः । ज्या । इषुः । अश्वार्जनी । उलूखलम् । वृषभः । द्रुघणः ।
पितुः । नद्यः । आपः । ओषधयः । रात्रिः । अरण्यानी । श्रद्धा ।
पृथिवी । अग्वा । अग्रायी । उलूखलमुसले । हविर्धाने ।
द्यावापृथिवी । विषादल्लुतुद्री । आर्त्नी । शुनासीरौ । देवी
जोष्टी । देवी ऊर्जाहुति । इति षट्त्रिंशत् पदानि ॥ ३ ॥

वायुः । चरुणः । रुद्रः । इन्द्रः । पर्जन्यः । बृहस्पतिः ।
ब्रह्मणस्पतिः । क्षत्रस्थ पतिः । वास्तोष्पतिः । वाचस्पतिः ।
अपां नपात् । यमः । मित्रः । कः । सरस्वान् । विश्वकर्मा ।
तार्क्ष्यः । मन्युः । दधिक्ताः । सविता । त्वष्टा । वार्तः । अग्निः ।
वेनः । असुनीतिः । ऋतः । इन्दुः । प्रजापतिः । अहिः ।
अहिर्बुध्न्यः । सुपर्णः । पुरुरवा । इति द्वात्रिंशत् पदानि ॥ ४ ॥

इयेनः । सोमः । चन्द्रमाः । मन्युः । विश्वानरः । घाता ।
विधाता । मरुतः । रुद्राः । ऋभर्वः । अङ्गिरसः । पितरः । अथ-

(१) “नराशंसः” इति पुस्तकान्तरपाठः ॥

वर्णिः । भृगवः (१) । आप्त्याः । अर्दितिः । सरमा । सर-
स्वती । वाक् । अनुमतिः । राका । सिनीवाली । कुहूः । यमी ।
उर्वशी । पृथिवी । इन्द्राणी । गौरी । गौः । घेनुः । अघ्न्या ।
पथ्या । स्वस्तिः । उषाः । इळा । रोहसी । इति षट्त्रिंशत्
पदानि ॥ ५ ॥

अश्विनौ । उषाः । सूर्या । वृषाकपायी । सरण्यूः । त्वष्टा ।
सविता । भगः । सूर्यः । पुषा । विष्णुः । विश्वानरः । वरुणः ।
केशी । कंशिनः । वृषाकपिः । यमः । अज एकपात् । पृथिवी ।
समुद्रः । अथर्वा । मनुः । दध्यङ् । आदित्याः । सप्त ऋषयः ।
देवाः । विश्वे देवाः । साध्याः । वसवः । बाजिनः । देवपत्न्यो
देवपत्न्यः । इत्येकात्रिंशत् पदानि ॥ ६ ॥

अग्निर्द्रविणोदा अश्वौ वायुः इत्येनोऽश्विनौ षट् ॥ ६ ॥

इति निघण्टौ पञ्चमोऽध्यायः ॥ ५ ॥ निघण्टुः समाप्तः ॥

अथ निघण्टोः शब्दानुक्रमणिका

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
अंसत्रम्	पदनाम ४ २	अज एकपाद् पदनाम	५ ६
अंहुरः	„ ४ ३	अजगन् गतिकर्मा	२ १४
अकूपारस्य	„ ४ १	अजाः आदिष्टोपयो-	
अक्तुः रात्रिनाम	१ ७	जननाम	१ १५
अक्रः पदनाम	४ ३	अजिरम् क्षिप्रनाम	२ १५
अक्षरम् वाङ्नाम	१ ११	अजिराः नदीनाम	१ १३
„ उदकनाम	१ १२	अज्म संग्रामनाम	२ १७
अक्षाः पदनाम	४ ३	„ गृहनाम	३ ४
„ „ ५ ३		अज्राः क्षिप्रनाम	२ १५
अक्षितम् उदकनाम	१ १२	अख्यः अंगुलिनाम	२ ५
अगन् गतिकर्मा	२ १४	अतति गतिकर्मा	२ १४
अभायी पदनाम	५ ३	अत्यः अश्वनाम	१ १४
अभिः „ ५ १, ४		अथर्यः अङ्गुलिनाम	२ ५
अभिर्न ये उपमानाम	३ १३	अथर्यति गतिकर्मा	२ १४
अभिया पदनाम	४ ३	अथयुम् पदनाम	४ २
अग्रुवः नदीनाम	१ १३	अथर्वा „ ५ ६	
„ अंगुलिनाम	२ ५	अथर्वाणः „ ५ ५	
अबशंसः स्तेननाम	३ २४	अदितिः पृथिवीनाम	१ १
अध्या गोनाम	२ ११	„ वाङ्नाम	१ ११
„ पदनाम	५ ५	„ गोनाम	२ ११
अक्षिरसः „ ५ ५		„ पदनाम	४ १
अचक्ष्म पश्यतिकर्मा	३ ११	„ „ ५ ५	
अच्छ्म पदनाम	४ २		

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
अदिती	द्यावा पृथिवी- नाम ३ ३०	अन्तमानाम्	अन्तिकनाम २ १६
अद्वा	सत्यनाम ३ १०	अन्तरिक्षम्	अन्तरिक्षनाम १ ३
अद्वातयः	मेघाविनाम ३ १५	अन्धः	अज्ञनाम २ ७
अद्भुतम्	महानाम ३ ३	,,	पदनाम ४ २
अद्भुतम्	पदनाम ४ १	अज्ञम्	उदकनाम १ १२
अद्रिः	मेघनाम १ १०	अपः	,, १ १२
अद्रिगुः	पदनाम ४ २	अपः	कर्मनाम २ १
अध्वरः	यज्ञनाम ३ १७	अपत्यम्	अपत्यनाम २ २
अध्वरम्	अन्तरिक्षनाम १ ३	अपानपात्	पदनाम ५ ४
अध्वा	,, , १ ३	अपारे	द्यावापृथिवी- नाम ३ ३०
अनभिः	प्रशस्यनाम ३ ८	अपीच्यम्	अन्तर्हितनाम ३ २५
अनर्वा	पदनाम ४ ३	अपः	कर्मनाम २ १
अनर्शरतिम्	,, ४ ३	,,	अपत्यनाम २ २
अनवः	मनुष्यनाम २ ३	,,	रूपनाम ३ ७
अनवद्यः	प्रशस्यनाम ३ ८	अपनवाना	बाहुनाम २ ४
अनवव्रवः	पदनाम ४ ३	अप्रतिष्कृतः	पदनाम ४ ३
अनवायम्	,, ४ ३	अप्रायुवः	,, ४ १
अनिति	गतिकर्मा २ १४	अप्या	,, ४ ३
अनिन्द्यः	प्रशस्यनाम ३ ८	,,	,, ५ ३
अनुमतिः	पदनाम ५ ५	अप्सः	रूपनाम ३ ७
अनुष्टुप्	वाङ्नाम १ ११	अभिख्या	प्रशानाम ३ ६
अनेद्यः	प्रशस्यनाम ३ ८	अभिधेतन	पदनाम ४ ३
अनेमाः	प्रशस्यनाम ३ ८	अभीके	संप्राप्तनाम २ १७

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
अभीशवः	रश्मिनाम १ ५	अम्भसी	द्यावापृथिवी-
"	अंगुलिनाम २ ५	नाम	३ ३०
"	पदनाम ५ ३	अम्भृणः	महन्नाम ३ ३
अभीशू	बाहुनाम २ ४	अम्यक्	पदनाम ४ ३
अभ्यर्चयज्वा	पदनाम ४ ३	अयः	हिरण्यनाम १ २
अभ्यर्ष	अध्वेषणा-	अयते	गतिकर्मा २ १४
	कर्मा ३ २१	अया	उत्तरपदनाम ३ २६
अभ्रम्	मेघनाम १ १०	अयुधुः	गतिकर्मा २ १४
अभ्वः	महन्नाम ३ ३	अयुधुः	" २ १४
अभ्वम्	उदकनाम १ १२	अरण्यानी	पदनाम ५ ३
अमतिः	रूपनाम ३ ७	अररिन्दानि	उदकनाम १ १२
"	पदनाम ४ ३	अरर्षति	गतिकर्मा २ १४
अमत्रः	" ४ ३	अरुण्योगावः	आदिष्टोप-
अमवान्	" ४ ३	योजन	१ १५
अमा	गृहनाम ३ ४	अरुषः	अश्वनाम १ १४
अमिनः	पदनाम ४ ३	अरुषति	गतिकर्मा २ १४
अमीवा	" ४ ३	अरुषम्	रूपनाम ३ ७
अमूरः	" ४ ३	अरुषी	उपसोनाम १ ८
अमृतम	हिरण्यनाम १ २	अर्कः	अन्ननाम २ ७
"	उदकनाम १ १२	"	वज्रनाम २ २०
अम्बरम्	अन्तरिक्षनाम १ ३	"	पदनाम ४ २
"	अन्तिकनाम २ १६	अर्चति	अर्चतिकर्मा ३ १४
अम्बु	उदकनाम १ १२	अर्चिः	ज्वलतोनाम १ १७
अम्मः	" १ १२	अर्जुनम्	रूपनाम ३ ७

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
अर्जुनी	उषसोनाम १ ८	अविष्यन्	अतिकर्मा २ ८
अर्णः	उदकनाम १ १२	अव्यययः	अश्वनाम १ १४
अर्णाः	नदीनाम १ १३	अशत्	व्याप्तिकर्मा २ १८
अर्दति	गतिकर्मा २ १४	अशनः	मेघनाम १ १०
अर्दयति	वधकर्म २ १६	अरनुते	व्याप्तिकर्मा २ १८
अर्भकः	ह्रस्वनाम ३ २	अरमा	मेघनाम १ १०
अर्भकम्	उत्तरपदनाम ३ २६	अश्वः	पदनाम ५ ३
अर्यः	ईश्वरनाम २ २२	अश्वाः	अश्वनाम १ १४
अर्वा	अश्वनाम १ १४	अश्वाजनी	पदनाम ५ ३
अर्वाके	अन्तिकनाम २ १६	अश्विनौ	,, ५ ६
अलर्यति	गतिकर्मा २ १४	असक्राम	,, ४ ३
अलातृणः	पदनाम ४ ३	असश्रन्ती	,, ४ २
अल्पः	ह्रस्वनाम ३ २	असामि	,, ४ ३
अल्पकम्	,, ३ २	असिक्नी	रात्रिनाम १ ७
अवः	अन्ननाम २ ७	असिन्वती	पदनाम ४ ३
अवचाकशत्	पश्यतिकर्मा ३ ११	असुः	प्रज्ञानाम ३ ६
अवतः	कूपनाम ३ २३	असुनीतिः	पदनाम ५ ४
अवति	गतिकर्मा २ १४	असुरः	मेघनाम १ १०
अवते	,, २ १४	असूतैसूतै	पदनाम ४ ३
अवतिरति	वधकर्मा २ १६	अस्कृधोपुः	,, ४ ३
अवनयः	नदीनाम १ १३	अस्तम्	गृहनाम ३ ४
,,	अङ्गुलिनाम २ ५	अस्तमीके	अन्तिकनाम २ १६
अवनिः	पृथिवीनाम १ १	अस्मे	पदनाम ४ ३
अवमे	अन्तिकनाम २ १६	अस्य	,, ४ १

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
अस्याः	पदनाम ४ १	आज्ञाणः	व्याप्तिकर्मा २ १८
अस्मेमाः	प्रशस्यनाम ३ ८	आखण्डल	वधकर्मा २ १९
अहना	उपसोनाम १ ८	आगनीगन्ति	गतिकर्मा २ १४
अहिः	मेघनाम १ १०	आवृणः	पदनाम ४ २
„	उदकनाम १ १२	आङ्गूः	„ ४ २
„	पदनाम ५ ४	आचके	कान्तिकर्मा २ ६
अहिबुध्न्यः	„ ५ ४	आचक्ष्म	पश्यतिकर्मा ३ ११
अही	गोनाम २ ११	आजौ	संग्रामनाम २ १७
„	धावापृथिवी- नाम ३ ३०	आणौ	„ २ १७
अह्नः	अहर्नाम १ ६	आताः	दिशोनाम १ ६
अह्नाय	पुराणनाम ३ २७	आतिरत्	वधकर्मा २ १९
अह्याणः	पदनाम ४ २	आधवः	पदनाम ४ ३
आ	उपमानाम ३ १२	आनट्	व्याप्तिकर्मा २ १८
„	पदनाम ४ २	आनशे	„ २ १८
आकाशम्	अन्तरिक्षनाम १ ३	आनुषक्	पदनाम ४ ३
आकीम्	सर्वपदसमा- न्नाय २ १२	आपः	आन्तरिक्षनाम १ ३
आकृतम्	सर्वपदसमा- न्नाय ३ १२	„	उदकनाम १ १२
आके	अन्तिकनाम २ १६	„	पदनाम ५ ३
„	दूरनाम ३ २६	आपानः	व्याप्तिकर्मा २ १८
आकेनिकः	मेघाविनाम ३ १५	आपान्तमन्युः	पदनाम ४ २
आक्रन्दे	संग्रामनाम २ १७	आप्त्याः	„ ५ ५
		आयती	बाहुनाम २ ४
		आयवः	मनुष्यनाम २ ३
		आयुः	अन्ननाम २ ७

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
आयुधानि	उदकनाम १ १२	इदमिव	उपमानाम ३ १३
आरितः	पदनाम ४ २	इदंयथा	” ३ १३
आरे	दूरनाम ३ २६	इदंयुः	पदनाम ४ ३
आर्त्ता	पदनाम ५ ३	इदा	नवीननाम ३ २८
आर्यति	गतिकर्मा २ १४	इध्म	पदनाम ५ २
आवयति	अतिकर्मा २ ८	इनः	ईश्वरनाम २ २२
आवयाः	उदकनाम १ १२	इन्दुः	उदकनाम १ १२
आशाः	दिशोनाम १ ६	”	ज्वलतोनाम १ १७
आशाम्यः	पदनाम ४ ३	”	पदनाम ५ ४
आशिषः	अध्येषणाकर्मा ३ २१	इन्द्रः	” ५ ४
आशीः	पदनाम ४ ३	इन्द्राणी	” ५ ५
आशु	क्षिप्रनाम २ १५	इन्द्रियम्	धननाम २ १०
आशुः	अश्वनाम १ १४	इन्वति	गतिकर्मा २ १४
आशुशुक्लिः	पदनाम ४ ३	”	व्याप्तिकर्मा २ १८
आष्ट	व्याप्तिकर्मा २ १८	इयत्ति	गतिकर्मा २ १४
आष्टाः	दिशोनाम १ ६	इयर्ति	” २ १४
आसात्	अन्तिकनाम २ १६	इरज्यति	ऐश्वर्यकर्मा २ २१
आहनः	पदनाम ४ १	”	परिचरणकर्मा ३ ५
आहवे	संग्रामनाम २ १७	इरा	अन्ननाम २ ७
अहिकम्	सर्वपदसभा-	इरावत्यः	नदीनाम १ १३
	ज्ञाय ३ १२	इळः	पदनाम ५ २
इत्था	सत्यनाम ३ १०	इव्य	पृथिवीनाम १ १
”	पदनाम ४ २	”	वाङ्नाम १ ११
इदम्	उदकनाम १ १२	”	अन्ननाम २ ७

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
इला	गोनाम २ ११	उत्सः	कूपनाम ३ २३
”	पदनाम ५ ५	उदकम्	उदकनाम १ १२
इलीबिशः	पदनाम ४ ३	उपजिह्विका	उत्तरपदनाम ३ २६
इव	उपमानाम ३ १३	उपब्धिः	वाङ्नाम १ ११
इषति	गतिकर्मा २ १४	उपमाः	उपमानाम ३ १३
इषम्	अन्ननाम २ ७	उपमे	अन्तिकनाम २ १६
इषिरेण	पदनाम ४ १	उपरः	मेघनाम १ १०
इषुः	” ५ ३	उपराः	दिशोनामानि १ ६
इषुधिः	” ५ ३	उपलः	मेघनाम १ १०
इषुष्यति	याच्चाकर्मा ३ १६	उपलप्रक्षिणी	पदनाम ४ ३
इष्टिः	यज्ञनाम ३ १७	उपसि	” ४ ३
इष्मिणः	पदनाम ४ १	उपाके	अन्तिकनाम २ १६
ईक्षे	” ४ ३	उराणः	पदनाम ४ ३
ईङ्खते	गतिकर्मा २ १४	उरु	चहुनाम ३ १
ईम्	उदकनाम १ १२	उर्वशी	पदनाम ४ २
”	पदनाम ४ २	”	” ५ ५
ईमहे	याच्चाकर्मा ३ १६	उर्वा	पृथिवीनाम १ १
ईर्ते	गतिकर्मा २ १४	”	यावापृथिवी- नाम ३ ३०
ईर्मान्तासः	पदकर्मा ४ १	उर्व्यः	नदीनाम १ १३
ईषति	गतिकर्मा २ १४	उलूखलम्	पदनाम ५ ३
ईहते	” २ १४	उलूखलमुसले	” ५ ३
उक्थ्यः	प्रशस्यनाम ३ ८	उल्बम्	” ४ ३
उक्षा	महनाम ३ ३	उशिक्	कान्तिकर्मा २ ६
उक्षितः	” ३ ३		

पद	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
उशिजः	मेघाविनाम ३ १५	ऋणदिध	परिचरणकर्मा ३ ५
उश्मसि	कान्तिकर्मा २ ६	ऋणर्त्ति	गतिकर्मा २ १४
उषसः	आदिष्टो-	ऋणोति	गतिकर्मा २ १४
	पयोजन १ १५	ऋण्वति	„ २ १४
उषाः	पदनाम ५ ५	ऋतः	पदनाम ५ ४
„	„ ५ ६	ऋतम्	उदकनाम् १ १२
उपासानक्ता	„ ५ २	„	धननाम २ १०
उष्ठा	गोनाम २ ११	„	सत्यनाम ३ १०
उष्ठाः	रश्मिनाम १ ५	ऋतस्ययोनौ	उदकनाम १ १२
उस्त्रिया	गोनाम २ ११	ऋदूदरः	पदनाम ४ ३
ऊतिः	पदनाम ४ २	ऋधक्	„ ४ १
ऊधः	रात्रिनाम १ ७	ऋध्नोति	परिचरणकर्मा ३ ५
ऊर्क	अन्ननाम २ ७	ऋवीसम्	पदनाम ४ ३
ऊर्जस्वत्यः	नदीनाम १ १३	ऋभवः	„ ५ ५
ऊर्जाहुती	पदनाम ५ ३	ऋभुः	मेघाविनाम ३ १५
ऊर्दरम्	उत्तरपदनाम ३ २६	ऋमुक्षाः	महन्नाम ३ ३
ऊर्भ्या	रात्रिनाम १ ७	ऋण्यदात्	कूपनाम ३ २३
ऋक्	वाङ्नाम १ ११	ऋण्वः	महन्नाम ३ ३
ऋक्षाः	उत्तरपदनाम ३ २६	ऋहन्	ह्रस्वनाम ३ २
ऋचीषमः	पदनाम ४ ३	एजति	गतिकर्मा २ १४
ऋच्छति	गतिकर्मा २ १४	एतग्वः	अश्वनाम १ १४
„	परिचरणकर्मा ३ ५	एतशः	„ १ १४
ऋजुनीती	पदनाम ४ ३	एति	गतिकर्मा २ १४
ऋज्जतिः	„ ४ ३	एनम्	पदनाम ४ २

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
एना	उत्तरपदनाम २ २९	कल्पयम्	पदनाम ४ ३
एनाम्	पदनाम ४ २	कनति	कान्तिकर्मा २ ६
एन्यः	नदीनाम १ १३	कनकम्	हिरण्यनाम १ २
एरिरे	पदनाम ४ १	कपना	पदनाम ४ ३
एहः	क्रोधनाम २ १३	कम्	सुखनाम ३ ६
ओजः	उदकनाम १ १२	कम्पते	क्रुध्यतिकर्मा २ १२
„	बलनाम २ ९	करणानि	कर्मनाम २ १
ओण्यौ	द्यावापृथिवी- नाम ३ ३०	करन्ती	„ २ १
ओदती	उषसोनाम १ ८	करस्त्री	बाहुनाम २ ४
ओदनः	मेघनाम १ १०	करांसि	कर्मनाम २ १
ओमना	पदनाम ४ ३	करिक्त्	„ २ १
ओमासः	„ ४ ३	करुणम्	„ २ १
ओषम्	क्षिप्रनाम २ १५	करुवती	पदनाम ४ ३
ओषधयः	पदनाम ५ ३	कर्तः	कूपनाम ३ २३
औच्चैःश्रवसःश्रवनाम	१ १४	कर्तवै	कर्मनाम २ १
कः	पदनाम ५ ४	कर्तों	„ २ १
ककुभः	दिशोनाम १ ६	कर्त्तव्यम्	„ २ १
ककुहः	महन्नाम ३ ३	कर्त्तव्यम्	„ २ १
कक्ष्याः	अङ्गुलिनाम २ ५	कल्पते	अर्चतिकर्मा ३ १४
कणति	गतिकर्मा २ १४	कल्मलीकिनम्	ज्वलतोनाम १ १७
कण्टति	„ २ १४	कवते	गतिकर्मा २ १४
कण्ठति	„ २ १४	कवन्धम्	उदकनाम १ १२
कण्वः	मेधाविनाम ३ १५	कविः	मेधाविनाम ३ १५

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
कशः	उदकनाम १ १२	कुटस्य	पदनाम ४ २
कशा	वाङ्नाम १ ११	कुणारुम्	पदनाम ४ ३
कसति	गतिकर्मा २ १४	कुत्सः	वज्रनाम २ २०
काकुत्	वाङ्नाम १ ११	कुरवः	ऋत्विङ्नाम ३ १८
काकुदम्	पदनाम ४ २	कुरुतन	पदनाम ४ १
काञ्चनम्	हिरण्यनाम १ २	कुलिशः	वज्रनाम २ २०
काटः	कूपनाम ३ २३	„	पदनाम ४ ३
काणुका	पदनाम ४ २	कुल्याः	नदीनाम १ १३
कातुः	कूपनाम ३ २३	कुबित्	बहुनाम ३ १
कानिषत्	कान्तिकर्मा २ ६	कुशयः	कूपनाम ३ २३
कायमानः	पदनाम ४ १	कुहूः	पदनाम ५ ५
कारुः	स्तोतृनाम ३ १६	कूपः	कूपनाम ३ २३
कारोतरात्	कूपनाम ३ २३	कुण्वति	वधकर्मा २ १६
कालयति	गतिकर्मा २ १४	कृत्तिः	गृहनाम ३ ४
काशिः	पदनाम ४ ३	कृत्तिः	पदनाम ४ २
काष्ठाः	दिशोनाम १ ६	कृत्वी	कर्मनाम २ १
किः	पदनाम ४ ३	कुदरः	गृहनाम ३ ४
कमीदिने	„ ४ ३	कुदरम्	उत्तरपदनाम ३ २६
कियेधाः	„ ४ ३	कुधु	ह्रस्वनाम ३ २
किरणाः	रश्मिनाम १ ५	कृन्तति	वधकर्मा २ १६
कीकटेपु	पदनाम ४ ३	कृपण्यति	अर्चतिकर्मा ३ १४
कीरिः	स्तोतृनाम ३ १६	कृपण्युः	स्तोतृनाम ३ १६
कीलालम्	अन्ननाम २ ७	कृपा	पदनाम ४ ३
कीस्तासः	मेघाविनाम ३ १५	कृपायति	अर्चतिकर्मा ३ १४

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
कृपीटम्	उदकनाम १ १२	क्षा	पृथिवीनाम १ १
कृशनम्	हिरण्यनाम १ २	क्षिणोति	गतिकर्मा २ १४
"	रूपनाम ३ ७	क्षितयः	मनुष्यनाम २ ३
कृष्टयः	मनुष्यनाम २ ३	क्षितिः	पृथिवीनाम १ १
केतः	प्रज्ञानाम ३ ६	क्षिपः	अंगुलिनाम २ ५
केतुः	प्रज्ञानाम ३ ६	क्षिपस्ती	बाहुनाम २ ४
केपयः	पदनाम ४ २	क्षियति	गतिकर्मा २ १४
केवटः	कूपनाम ३ २३	क्षीरम्	उदकनाम १ १२
केशिनः	पदनाम ५ ६	क्षु	अन्ननाम २ ७
केशी	" ५ ६	क्षुम्पति	गतिकर्मा २ १४
कोशः	मेघनाम १ १०	क्षुम्पम्	पदनाम ४ २
कौरयाराः	पदनाम ४ २	क्षुल्लकः	ह्रस्वनाम ३ २
क्रतुः	कर्मनाम २ १	क्षेत्रस्य पतिः	पदनाम ५ ४
क्राणाः	पदनाम ४ १	क्षोणस्य	" ४ ३
क्रिविः	कूपनाम ३ २३	क्षोणी	पृथिवीनाम १ १
क्रिविदंती	पदनाम ४ ३	क्षोदः	उदकनाम १ १२
क्षत्रम्	उदकनाम १ १२	क्षोदति	गतिकर्मा २ १४
"	धननाम २ १०	क्षमा	पृथिवीनाम १ १
क्षध	उदकनाम १ १२	खजे	संग्रामनाम २ १७
"	अन्ननाम २ ७	खले	" २ १७
क्षपः	उदकनाम १ १२	खाः	नदीनाम १ १३
क्षपा	रात्रिनाम १ ७	खातः	कूपनाम ३ २३
क्षमा	पृथिवीनाम १ १	खादो अर्णाः	नदीनाम १ १३
क्षयति	ऐश्वर्यकर्मा २ २१	खेदयः	रश्मिनाम १ ५

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
गणः	वाङ् नाम १ ११	गवते	गतिकर्मा २ १४
गधिता	पदनाम ४ २	गहनम्	उदकनाम १ १२
गध्यम्	” ४ २	गाति	गतिकर्मा २ १४
गनीगन्ति	गतिकर्मा २ १४	”	पृथिवीनाम १ १
गन्ति	गतिकर्मा २ १४	गातु	पदनाम ४ १
गमस्तयः	रश्मिनाम १ ५	गाथा	वाङ् नाम १ ११
गमस्तयः	अंगुलिनाम २ ५	गान्धर्वी	” १ ११
गमस्ती	बाहुनाम २ ४	गायति	अर्चतिकर्मा ३ १४
गभीरः	महन्नाम ३ ३	गावः	रश्मिनाम १ ५
गभीरम्	उदकनाम १ १२	”	आदिष्टोपयो
गभीरा	वाङ् नाम १ ११	जन	१ १५
गभीरे	छावापृथिवी	गिरिः	मेघनाम १ १०
	नाम ३ ३०	गिर्वरणाः	पदनाम ४ ३
गमति	गतिकर्मा २ १४	गीः	वाङ् नाम १ ११
गम्भरम्	उदकनाम १ १४	गृणाति	अर्चतिकर्मा ३ १४
गम्भीरा	वाङ् नाम १ ११	गृत्सः	मेघाविनाम ३ १५
गम्भीरे	छावापृथिवी	गोत्रः	मेघनाम १ १०
	नाम ३ ३०	गोत्रा	पृथिवीनाम १ १
गयः	अपत्यनाम २ २	गौः	पृथिवीनाम १ १
”	धननाम २ १०	”	साधारणनाम १ ४
”	गृहनाम ३ ४	”	वाङ् नाम १ ११
गर्तः	गृहनाम ३ ४	”	स्तोतृनाम ३ १६
गल्दया	पदनाम ४ ३	”	पदनाम ४ १
गल्वा	वाङ् नाम १ ११	”	” ५ ५

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
गौरी	वाङ्नाम १ ११	चरुः	मेघनाम १ १०
"	पदनाम ५ ५	चर्यणयः	मनुष्यनाम २ ३
गनाः	वाङ्नाम १ ११	चर्यणिः	पदनाम ४ २
"	उत्तरपदनाम ३ २६	चष्टे	पश्यतिकर्मा ३ ११
गमा	पृथिवीनाम १ १	चाकन्	पदनाम ४ ३
ग्रावाणः	पदनाम ५ ३	चाकनत्	कान्तिकर्मा २ ६
धर्मः	अहर्नाम १ ६	चिक्थत्	पश्यतिकर्मा ३ ११
"	यज्ञनाम ३ १७	चित्	उपमानाम ३ १३
घृणः	अहर्नाम १ ६	"	पदनाम ४ २
घृतम्	उदकनाम १ १२	चितम्	बलनाम ३ ६
घृताची	रात्रिनाम १ ७	चित्रामघा	उपसोनाम १ ८
घोषः	वाङ्नाम १ ११	चेतः	बलनाम ३ ६
घ्रांसः	अहर्नाम १ ६	चोष्कूयते	पदनाम ४ ३
चकमानः	कान्तिकर्मा २ ६	चोष्कूयमाणः	" ४ ३
चक्रत्	कर्मनाम २ १	च्यवते	गतिकर्मा २ १४
चतति	गतिकर्मा २ १४	च्यवनः	पदनाम ४ १
चतुरश्चि-उपमानाम		च्यवाना	बाहुनाम २ ४
हृदमानात्	३ १३	च्यौत्तम्	बलनाम २ ६
चनः	पदनाम ४ ३	छदयते	अर्चतिकर्मा ३ १४
चन्द्रम्	हिरण्यनाम १ २	छदिः	गृहनाम ३ ४
चन्द्रमाः	पदनाम ५ ५	छत्सत्	कान्तिकर्मा २ ६
चमसः	मेघनाम १ १०	छन्दः	स्तोत्रनाम ३ १६
चम्बौ	द्यावापृथिवीनाम ३ ३०	छन्दति	अर्चतिकर्मा ३ १४
चयसे	पदनाम ४ १	छदिः	गृहनाम ३ ४

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
द्याया	गृहनाम ३ ४	जसति	गतिकर्मा २ १४
जगतः	मनुष्यनाम २ ३	जसुरिः	पदनाम ४ १
जगति	गतिकर्मा २ १४	जहा	” ४ १
जगती	गोनाम २ ११	जाः	अपत्यनाम २ २
जगन्ति	गतिकर्मा २ १४	जातरूपम्	हिरण्यनाम १ २
जगाति	” २ १४	जातवेदाः	पदनाम ५ १
जगायात्	” २ १४	जामयः	अंगुलिनाम २ ५
जङ्गन्ति	” २ १४	जामि	उदकनाम १ १२
जङ्गतीः	पदनाम ४ ३	जामिः	पदनाम ४ १
जङ्गणामवन्	ज्वलतोनाम १ १७	जायति	गतिकर्मा २ १४
जठरे	पदनाम ४ १	जार आसगम्	उपमानाम ३ १३
जन्तवः	मनुष्यनाम २ ३	जारयायि	पदनाम ४ ३
जन्म	उदकनाम १ १२	जिगाति	गतिकर्मा २ १४
जवारु	पदनाम ४ ३	जिन्वति	” २ १४
जमत्	ज्वलतोनाम १ १७	जिह्वा	वाङ्नाम १ ११
जमति	गतिकर्मा २ १४	जीराः	क्षिप्रनाम २ १५
जरते	अर्चतिकर्मा ३ १४	जुपते	कान्तिकर्मा २ ६
जरिता	स्तोतृनाम ३ १६	जुहुरे	पदनाम ४ १
जरुथम्	पदनाम ४ ३	जूशिः	क्रोधनाम २ १३
जलम्	उदकनाम १ १२	जेहति	गतिकर्मा २ १४
जलापम्	” १ १२	जेहते	” २ १४
जल्पति	अर्चतिकर्मा ३ १४	जोषवाकम्	पदनाम ४ २
जलह्वः	पदनाम ४ ३	ज्मा	पृथिवीनाम १ १
जवति	गतिकर्मा २ १४	ज्या	पदनाम ५ ३

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
ज्योतते	ज्वलतिकर्मा १ १६	तवसः	महन्नाम ३ ३
अयति	गतिकर्मा २ १४	तविषः	” ३ ३
डीयते	गतिकर्मा २ १४	तविषी	बलनाम २ ६
तकति	” २ १४	तस्करः	स्तेननाम ३ २४
तक्म	अपत्यनाम २ २	तस्थुषः	मनुष्यनाम २ ३
तक्वा	स्तेननाम ३ २४	ताजत्	क्षिप्रनाम २ १५
ततनुष्टिम्	पदनाम ४ ३	तायुः	स्तोतृनाम ३ १६
तथा	उपमानाम ३ १३	ताम्रम्	रूपनाम ३ ७
तद्रूपः	” ३ १३	तायुः	स्तेननाम ३ २४
तद्वत्	” ३ १३	ताक्ष्यः	गतिकर्मा १ १४
तद्वर्णः	” ३ १३	ताम्बिह	वधकर्मा २ १६
तनयः	अपत्यनाम २ २	तिग्मः	वज्रनाम २ २०
तना	धननाम २ १०	तितउ	पदनाम ४ १
तनूनपात्	पदनाम ५ २	तिस्रोदेवीः	” ५ २
तपः	रात्रिनाम १ ७	तुक्	अपत्यनाम २ २
तपुषी	क्रोधनाम २ १३	तुग्रचा	उदकनाम १ १२
तमः	रात्रिनाम १ ७	तुग्वनि	” १ १२
तमस्वती	” १ ७	तुज्यमानासः	क्षिप्रनाम २ १५
तरः	बलनाम २ ६	तुञ्जः	वज्रनाम २ २०
तरणिः	क्षिप्रनाम २ १५	तुञ्जति	दानकर्मा ३ ३०
तरस्वत्यः	नदीनाम १ १३	तुरीपम्	पदनाम ४ ३
तरुष्यति	पदनाम ४ २	तुरीयति	गतिकर्मा २ १४
तल्लि	अन्तिकनाम २ १६	तुर्वणिः	पदनाम ४ ३
तवः	बलनाम २ ६	तुर्वंशाः	मनुष्यनाम २ ३

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
तुर्वशे	अन्तिकनाम २ १६	त्वष्टा	पदनाम ५ २
तुवि	बहुनाम ३ १	त्सरति	गतिकर्मा २ १४
तूताव	पदनाम ४ १	दंसः	कर्मनाम २ १
तूतुजानः	क्षिप्रनाम २ १५	दंसयः	पदनाम ४ १
तूतुजिः	" २ १५	दक्षः	बलनाम २ ६
तूतुमाकृषे	पदनाम ४ २	दध्यति	गतिकर्मा २ १४
तूयम्	उदकनाम १ १२	दत्रम्	हिरण्यनाम १ २
"	क्षिप्रनाम २ १५	दद्धि	वधकर्मा ३ १६
तूणांशम्	पदनाम ४ २	दधिकाः	अश्वनाम १ १४
तूणिः	क्षिप्रनाम २ १५	दधिकावा	" १ १४
तूणब्धि	वधकर्मा २ १६	दध्नोति	गतिकर्मा २ १४
तृपुः	स्तेननाम ३ २४	दध्यङ्	पदनाम ५ ६
तृप्तिः	उदकनाम १ १२	दध्यति	गतिकर्मा २ १४
तृषु	क्षिप्रनाम २ १५	दनः	पदनाम ४ ३
तेजः	उदकनाम १ १२	दध्नोति	गतिकर्मा २ १४
"	ज्वलतोनाम १ १७	दध्रम्	ह्रस्वनाम ३ २
तोक्म्	अपत्यनाम २ २	"	उत्तरपदनाम ३ २६
तोक्म	" २ २	दमूना	पदनाम ४ १
तोदः	पदनाम ४ २	दमे	गृहनाम ३ ४
तोयम्	उदकनाम १ १२	दयते	पदनाम ४ १
तौरपाणः	पदनाम ४ २	दाति	दानकर्मा ३ २०
त्यजः	क्रोधनाम २ १३	दावने	पदनाम ४ १
त्वः	उत्तरपदनाम २ २६	दाशति	दानकर्मा ३ २०
त्वक्षः	बलनाम २ ६	दासति	" ३ २०

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
दिद्युत्	वज्रनाम २ २०	देवाच्या	पदनाम ४ ३
दिनम्	ग्रहनाम १ ६	देवीऊर्जाह्रिति	" ५ ३
दिवा	" १ ६	देवीजोष्ट्री	" ५ ३
दिविष्टिषु	पदनाम ४ ३	देवोदेवाच्याकृपा	" ४ ३
दिवेदिवे	ग्रहनाम १ ६	दैव्याहोतारा	५ २
दीदयति	ज्वलतिकर्मा १ १६	दोधति	क्रुध्यतिकर्मा २ १२
दीधितयः	रश्मिनाम १ ५	दोषा	रात्रिनाम १ ७
"	अङ्गुलिनाम २ ५	दौर्गहः	अश्वनाम १ १४
दीयति	गतिकर्मा २ १४	द्यविद्यवि	ग्रहनाम १ ६
दीयते	" २ १४	द्यावापृथिवी	पदनाम ५ ३
दुन्दुभिः	पदनाम ५ ३	द्युः	ग्रहनाम १ ६
दुरितम्	" ४ ३	द्युगुत्	क्षिप्रनाम २ १५
दुरोणे	गृहनाम ३ ४	द्युमत्	ज्वलतिकर्मा १ १६
दुर्याः	" ३ ४	द्युम्नम्	धननाम २ १०
दुवस्यति	परिचरणाकर्मा ३ ५	द्योतते	ज्वलतिकर्मा १ १६
दूतः	पदनाम ४ २	द्योतना	उषसोनाम १ ८
"	" ४ ३	द्रमति	गतिकर्मा २ १४
दूरेअन्ते	द्यावापृथिवी- नाम ३ ३०	द्रवत्	क्षिप्रनाम २ १५
दृतिः	मेघनाम १ १०	द्रवति	गतिकर्मा २ १४
देवताता	यज्ञनाम १ १७	द्रविणम्	बलनाम २ ६
देवपत्न्यः	पदनाम ५ ६	द्रविणोदाः	पदनाम ५ २
देवयवः	ऋत्विङ्नाम ३ १८	द्राति	गतिकर्मा २ १४
देवाः	पदनाम ५ ६	द्रुघणः	पदनाम ५ ३
		द्रुपदे	पदनाम ४ १

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
द्रुममति	गतिकर्मा २ १४	धिषणा	वाङ्नाम १ ११
द्रुह्यवः	मनुष्यनाम २ ३	धिषणे	द्यावापृथिवी- नाम ३ ३०
द्रूणाति	वधकर्मा २ १६	धीः	कर्मनाम २ १
द्रुळति	गतिकर्मा २ १४	"	प्रज्ञानाम ३ ६
द्वारः	पदनाम ५ २	धीतयः	अंगुलिनाम २ ५
द्विता	" ४ २	धीरः	मेधाविनाम ३ १५
द्विबर्हाः	" ४ ३	धुनयः	क्रोधनाम १ १३
धनुः	" ५ ३	धुरः	अङ्गुलिनाम २ ५
धन्व	अन्तरिक्षनाम १ ३	धूर्वति	वधकर्मा २ १६
"	पदनाम ४ २	धेना	वाङ्नाम १ ११
धन्वति	गतिकर्मा २ १४	धेनुः	" १ ११
धमति	" २ १४	ध्रजति	गतिकर्मा २ १४
"	वधकर्मा २ १६	ध्रति	" २ १४
"	अर्चतिकर्मा ३ १४	ध्रयति	" २ १४
धमनिः	वाङ्नाम १ ११	ध्राति	" २ १४
धरुणम्	उदकनाम १ १२	ध्रुवति	" २ १४
धर्षांसिः	बलनाम २ ६	ध्वंसति	" २ १४
धवति	गतिकर्मा २ १४	ध्वरति	वधकर्मा २ १६
धवाः	मनुष्यनाम २ ३	ध्वस्मन्वत्	उदकनाम १ १२
धाता	पदनाम ५ ५	न	उपमानाम ३ १३
धारा	वाङ्नाम १ ११	नंसन्ते	पदनाम ४ १
धावति	गतिकर्मा २ १४	नकिः	सर्वपदस- माग्न्याय ३ १२
धासिः	अन्ननाम २ ७		

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
नकीम्	सर्वपदसामान्याय ३ १२	नरः	मनुष्यनाम २ ३
नक्ता	रात्रिनाम १ ७	नराशंसः	पदनाम ५ २
नक्षति	गतिकर्मा २ १४	नवते	गतिकर्मा २ १४
नक्षति	व्याप्तिकर्मा २ १८	नवम्	नवीननाम ३ २८
नक्षद्वाभम्	पदनाम ४ ३	नवेदाः	मेधाविनाम ३ १५
नक्ष्यति	गतिकर्मा २ १४	नव्यम्	नवीननाम ३ २८
नदः	स्तोत्रनाम ३ १६	नशत्	व्याप्तिकर्मा २ १८
"	पदनाम ४ २	नसते	गतिकर्मा २ १४
नदति	अर्चतिकर्मा ३ १४	नसन्त	पदनाम ४ १
नवनुः	संग्रामनाम २ १७	नहुषः	मनुष्यनाम २ ३
नद्यः	नदीनाम १ १३	नाकः	साधारणनाम १ ४
"	पदनाम ५ ३	नादः	स्तोत्रनाम ३ १६
नना	वाङ्नाम १ ११	नाम	उदकनाम १ १२
नपात्	अपत्यनाम २ २	नाराशंसः	पदनाम ५ ३
नभः	साधारणनाम १ ४	नार्यः	यज्ञनाम ३ १७
"	उदकनाम १ २	नाब्धिः	वाङ्नाम १ ११
नभते	वधकर्मा २ १६	निघृष्वः	ह्रस्वनाम ३ २
नभन्वः	नदीनाम १ १३	निचुम्पुणः	पदनाम ४ २
नभसी	द्यावापृथिवीनाम ३ ३०	निण्यम्	अन्तर्हितनाम ३ २५
नमः	अघ्ननाम २ ७	नितोशते	वधकर्मा २ १६
"	वज्रनाम २ २०	निधा	पदनाम ४ १
नमस्यति	परिचरणकर्मा ३ ५	निबर्हयति	वधकर्मा २ १६
नम्या	रात्रिनाम १ ७	नियुतोवायोः	आदिष्टोप-
नरः	अश्वनाम १ १४	योजनानि	१ १५

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
नियुत्वान्	ईश्वरनाम २ २२	नौति	अर्चतिकर्मा ३ १४
निर्ऋतिः	पृथिवीनाम १ १	पचता	पदनाम ४ ३
निर्णिक्	रूपनाम ३ ७	पञ्चजनाः	मनुष्यनाम २ ३
निवपन्तु	वधकर्मा २ १६	पङ्क्तिः	पदनाम ४ २
निवित्	वाङ्नाम १ ११	पण्यते	अर्चतिकर्मा ३ १४
निश्टम्भाः	पदनाम ४ ३	पणायति	" ३ १४
निष्पपी	" ४ २	पतङ्गाः	अश्वनाम १ ४
नीरम्	उदकनाम १ १२	पतति	गतिकर्मा २ १४
नीळम्	गृहनाम ३ ४	पतयति	" २ १४
नु	क्षिप्रनाम २ १५	पत्यते	ऐश्वर्यकर्मा २ २१
नुकम्	सर्वपदसमा- म्नाय ३ १२	पथ्या	पदनाम ५ ५
नूच	पदनाम ४ १	पदिम्	" ४ २
नूचित्	" ४ १	पनस्यति	अर्चतिकर्मा ३ १४
नूत्नम्	नवीननाम ३ २८	पनायते	" ३ १४
नूल्म्	" ३ २८	पपृक्षाः	" ३ १४
नृम्णम्	बलनाम २ ६	पयः	रात्रिनाम १ ७
"	धननाम २ १०	"	उदकनाम १ १२
नेदति	गतिकर्मा २ १४	"	ज्वलतोनाम १ १७
नेमः	अन्ननाम २ ७	"	अन्ननाम २ ७
"	उत्तरपदनाम ३ २६	पयस्वती	रात्रिनाम १ ७
नेमधिता	संग्रामनाम २ १७	पयस्वत्यः	नदीनाम १ १३
नेमिः	वज्रनाम २ २०	परशुः	वज्रनाम २ २०
नोः	वाङ्नाम १ ११	पराके	दूरनाम ३ २६
		पराचैः	" ३ २६

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
परावतः	दूरनाम ३ २६	पाश्वयी	द्यावापृथिवी ३ २०
पराशरः	पदनाम ४ ३	पितरः	पदनाम ५ ५
परि	पदनाम ४ २	पिता	" ४ १
परितक्म्या	" ४ १	पितुः	अन्ननाम २ ७
परिस्रव	अध्येषणाकर्मा ३ २१	"	पदनाम ५ ३
परीणसा	बहुनाम ३ १	पिनाकम्	उत्तरपदनाम ३ २६
पर्जन्यः	पदनाम ५ ४	पिपृक्षाः	अर्चतिकर्मा ३ १४
पर्णानः	मेघनाम १ १०	पिप्पलम्	उदकनाम १ १२
पर्वतः	" १ १०	पिष्टम्	रूपनाम ३ ७
पवते	गतिकर्मा २ १४	पिस्यति	गतिकर्मा २ १४
पवस्व	अध्येषणाकर्मा ३ २१	पीपरत्	याचकर्मा ३ १६
पविः	वाङ्मनाम १ ११	पुरन्धिः	पदनाम ४ ३
"	वज्रनाम २ २०	पुरन्धी	द्यावापृथिवी ३ २०
"	पदनाम ४ २	पुरीषम्	उदकनाम १ १२
पवित्रम्	उदकनाम १ १२	पुह	बहुनाम ३ १
"	पदनाम ४ २	पुरुभोजाः	मेघनाम १ १०
पस्त्यम्	गृहनाम ३ ४	पुरूरवाः	पदनाम ५ ४
पाकः	प्रशस्यनाम ३ ८	पुलुकाः	" ४ ३
पाजः	अन्ननाम २ ७	पुष्करम्	अन्तरिक्षनाम १ ३
"	बलनाम २ ६	पूजयति	अर्चतिकर्मा ३ १४
पाथः	पदनाम ४ ३	पूरवः	मनुष्यनाम २ ३
पादुः	" ४ २	पूर्णम्	उदकनाम १ १२
पार्वत्यः	नदीनाम १ १३	पूधि	याचकर्मा ३ १६
पाश्वी	द्यावापृथिवी ३ २०	पूव्यम्	पुराणनाम २ २७

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
पूषा	पृथिवीनाम १ १	पेशः	रूपनाम ३ ७
„	पदनाम ५ ६	पैद्वः	अश्वनाम १ १४
पृक्षः	अन्ननाम २ ७	पौस्यानि	बलनाम २ ६
पृक्षे	संग्रामनाम २ १७	पौस्ये	संग्रामनाम २ १७
पृच्छति	अर्चतिकर्मा ३ १४	प्रकलवित्	पदनाम ४ ३
पृणक्षि	दानकर्मा ३ २०	प्रजा	अपत्यनाम २ २
पृणाक्ति	„ ३ २०	प्रजापतिः	यज्ञनाम ३ १७
पृणाति	„ ३ २०	„	पदनाम ५ ४
पृतनाः	मनुष्यनाम २ ३	प्रतद्वसू	पदनाम ४ ३
„	संग्रामनाम २ १७	प्रतिष्ठा	ह्रस्वनाम ३ २
पृतनाज्यम्	„ २ १७	प्रतीच्यम्	निर्णीतान्तर्हित नाम ३ २५
पृत्सु	„ २ १७	प्रत्नम्	पुराणनाम ३ २७
पृथिवी	पृथिवीनाम १ ३	प्रदिवः	„ ३ २७
„	पदनाम ५ ३	प्रपित्वे	उत्तरपदनाम ३ २६
„	„ ५ ५	प्रवते	गतिकर्मा २ १४
„	„ ५ ६	प्रवयाः	पुराणनाम ३ २७
पृथुज्याः	पदनाम ४ २	प्राशुः	क्षिप्रनाम २ १५
पृथ्वी	पृथिवीनाम १ १	प्राशुवित्	„ २ १५
पृथिनः	साधारणनाम १ ४	प्लवते	गतिकर्मा २ १४
पृषत्योमरु-		प्साति	„ २ १४
ताम्	आदिष्टोपयोः १ १५	फणति	„ २ १४
	जनानि	फलिगः	मेघनाम १ १०
पेलयति	गतिकर्मा २ १४	बकुरः	पदनाम ४ ३
पेशः	हिरण्यनाम १ २		

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
बट्	सत्यनाम ३ १०	बुबुर्म्	उदकनाम १ १२
बतः	पदनाम ४ ३	बुसम्	" १ १२
बधः	बलनाम २ ६	बृबदुक्थम्	पदनाम ४ ३
बन्धुः	धननाम २ १०	बृबूकम्	उदकनाम १ १२
बप्सः	रूपनाम ३ ७	बृहत्	महन्नाम ३ ३
बप्सति	अतिकर्मा २ ८	बृहती	द्यावापृथिवी ३ ३०
बब्धाम्	" २ ८	बृहस्पतिः	पदनाम ५ ४
बभस्ति	" २ ८	बेकनाटान्	" ४ ३
बबुर्म्	उदकनाम १ १२	बेकुः	वाङ्नाम १ ११
बर्हणा	पदनाम ४ ३	बेकुरा	" १ ११
बर्हयति	बधकर्मा २ १६	ब्रध्नः	अश्वनाम १ १४
बर्हिः	अन्तरिक्षनाम १ ३	"	महन्नाम ३ ३
"	उदकनाम १ १२	ब्रह्म	उदकनाम १ १२
"	पदनाम ५ २	"	अन्ननाम २ ७
बर्हिषत्	महन्नाम ३ ३	"	धननाम २ १०
बर्हिषि	" ३ ३	ब्रह्मणस्पतिः	पदनाम ५ ४
बर्हिष्ठः	" ३ ३	ब्राह्मणाव्रत-	
बहुले	द्यावापृथिवी ३ ३०	-चारिणः-उपमानाम	३ १३
बाधः	बलनाम २ ६	भगः	धननाम २ १०
बाह्	बाहुनाम २ ४	"	पदनाम ५ ६
बिश्यति	गतिकर्मा २ १४	भणति	अर्चतिकर्मा ३ १४
बीरिटे	पदनाम ४ २	भणायते	" ३ १४
बुन्दः	" ४ ३	भनति	" ३ १४
बुबुर्	उदकनाम १ १२	भन्दते	" ३ १४

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
मन्दते	ज्वलतिकर्मा १ १६	भूमिः	पृथिवीनाम १ १
मन्दनाः	पदनाम ४ २	भूरि	बहुनाम ३ १
भरताः	ऋत्विङ्नाम ३ १८	भृगवः	पदनाम ५ ५
भरिञ्चे	बाहुनाम २ ४	भृणीयते	क्रुध्यतिकर्मा २ १२
भरे	संग्रामनाम २ १७	भूमिः	पदनाम ४ ३
भमं	हिरण्यनाम १ २	भेषजम्	उदकनाम १ १२
भवंति	अत्तिकर्मा २ ८	"	सुखनाम ३ ६
भविष्यत्	उदकनाम १ १२	भोजते	क्रुध्यतिकर्मा २ १२
भसथः	अत्तिकर्मा २ ८	भोजनम्	धननाम २ १०
भारुजीकः	पदनाम ४ ३	भ्यसते	उत्तराणि
मानुः	अहर्नाम १ ६		पदानि ३ २६
भामः	क्रोधनाम २ १३	भ्रमति	गतिकर्मा २ १४
भामते	क्रुध्यतिकर्मा २ १२	भ्राजते	ज्वलतिकर्मा १ १६
भारताः	ऋत्विङ्नाम ३ १८	भ्राशते	" १ १६
भारती	वाङ्नाम १ ११	भ्राश्यति	" १ १६
भास्वती	उपोनाम १ ८	भ्रीणाति	क्रुध्यतिकर्मा २ १२
भास्वत्यः	नदीनाम १ १३	भ्रेषति	" २ १२
भुरण्यति	गतिकर्मा २ १४	भ्लाशते	ज्वलतिकर्मा १ १६
भुरण्युः	क्षिप्रनाम २ १५	भ्लाशयति	" १ १६
भुरिजी	बाहुनाम २ ४	भ्लाशयते	" १ १६
भुवनम्	उदकनाम १ १२		म
भूः	पृथिवीनाम १ १	मंश्रतुः	अश्वनाम १ १४
"	अन्तरिक्षनाम १ ३	मंश्रतो	" १ १४
भूतम्	उदकनाम १ १२	मंहते	दानकर्मा ३ २०

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
मक्षु	क्षिप्रनाम २ १५	मन्द्राजनी	वाङ्नाम १ ११
मखः	यज्ञनाम ३ १७	मन्धाता	मेधाविनाम ३ १५
मघम्	घननाम २ १०	मन्महे	याश्वाकर्मा ३ १६
मज्मना	बलनाम २ ६	मन्यते	कान्तिकर्मा २ ६
मण्डूकाः	पदनाम ५ ३	"	अर्चतिकर्मा ३ १४
मतयः	मेधाविनाम ३ १५	मन्युः	क्रोधनाम २ १३
मनुधाः	" ३ १५	"	पदनाम ५ ४
मदति	अर्चतिकर्मा ३ १४	ममसत्यम्	संग्रामनाम २ १७
मदेमहि	याश्वाकर्मा ३ १६	मयः	सुखनाम ३ ६
मधु	उदकनाम १ १२	मयूखाः	रश्मिनाम १ ५
मध्या	पदनाम ४ १	मरीचिपाः	" १ ५
मनश्चित्	मेधाविनाम ३ १५	मरुतः	ऋत्विङ्नाम ३ १८
मनामहे	याश्वाकर्मा ३ १६	"	पदनाम ५ ५
मनीषी	मेधाविनाम ३ १५	मरुत्	हिरण्यनाम १ २
मनुः	पदनाम ५ ६	"	रूपनाम ३ ७
मनुष्याः	मनुष्यनाम २ ३	मर्ताः	मनुष्यनाम २ ३
"	मेधाविनाम ३ १५	मर्त्याः	" २ ३
मन्त्रयते	अर्चतिकर्मा ३ १४	मर्दति	गतिकर्मा २ १४
मन्दते	ज्वलतिकर्मा १ १६	"	वधकर्मा २ १६
"	अर्चतिकर्मा ३ १४	मर्याः	मनुष्यनाम २ ३
मन्दिने	पदनाम ४ १	मलिम्लुचः	स्तेननाम ३ २४
मन्दू	" ४ १	मल्मला-	
मन्द्रयते	अर्चतिकर्मा ३ १४	मवन्	ज्वलतोनाम १ १७
मन्द्रा	वाङ्नाम १ ११	महः	उदकनाम १ १२

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
महः	महन्नाम ३ ३	मिनोति	गतिकर्मा २ १४
महत्	उदकनाम १ १२	मिनोति	बधकर्मा २ १६
"	महन्नाम ३ ३	मिमिद्धि	याश्वाकर्मा ३ १६
महयति	अर्चतिकर्मा ३ १४	मिमोहि	" ३ १६
महाघने	संग्रामनाम २ १७	मियक्षति	गतिकर्मा २ १४
महिषः	महन्नाम ३ ३	मिष्यति	" २ १४
मही	पृथिवीनाम १ १	मीढुम्	धननाम २ १०
"	वाङ्नाम ११ ११	मील्हम्	" २ १०
"	गोनाम २ ११	मीलहे	संग्रामनाम २ १७
"	द्यावापृथिवी- नाम ३ ३०	मुषीवान्	स्तेननाम ३ २४
मांश्चत्वः	अश्वनाम १ १४	मूपः	पदनाम ४ १
माकिः	सर्वपद	मृत्युः	" ५ ५
	सामान्यायः ३ १२	मृधः	संग्रामनाम २ १७
मातरः	नदीनाम १ १३	मेघः	मेघनाम १ १०
मायते	याश्वाकर्मा ३ १६	मेघः	मेघाविनाम ३ १५
माया	प्रज्ञानाम ३ ६	"	यज्ञनाम ३ १७
मायुः	वाङ्नाम १ ११	मेधा	धननाम २ १०
मायुकः	ह्रस्वनाम ३ २	मेधा वनः	मेधाविनाम ३ १५
माष्टि	गतिकर्मा २ १४	मेना	वाङ्नाम १ ११
माहिनः	महन्नाम ३ ३	"	उत्तराणि
मित्रः	पदनाम ५ ४		पदानि ३ २६
मिनाति	गतिकर्मा २ १४	मेनिः	वज्रनाम २ २०
"	बधकर्मा २ १६	मेलिः	वाङ्नाम १ ११
		मेपोभूतोऽ	—

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
मि यन्न यः उपयानाम	३ १३	यह्नयः नदीनाम	१ १३
मेहना पदनाम	४ १	याचति वधकर्मा	२ १६
मोकी रात्रिनाम	१ ७	यातयति वधकर्मा	२ १६
म्यक्षति गतिकर्मा	२ १४	याति गतिकर्मा	२ १४
य		यादः उदकनाम	१ १२
यज्ञः यज्ञनाम	३ १७	यादुः "	१ १२
यतते गतिकर्मा	२ १४	याहश्मिन् पदनाम	४ ३
यतस्त्रुचः ऋत्विङ्नाम	३ १८	यामि याश्चाकर्मा	३ १६
यदवः मनुष्यनाम	२ ३	यावति वधकर्मा	२ १६
यन्तारः याश्चाकर्मा	३ १६	युगत् क्षिप्रनाम	२ १५
यन्ति "	३ १६	युध्यति गतिकर्मा	२ १४
यन्धि "	३ १६	युध्यते "	२ १४
यमः पदनाम	५ ४	योजनाणि अङ्गुलिनाम	२ ५
" "	५ ६	योजनानि "	२ ५
यमी पदनाम	५ ५	योनिः उदकनाम	१ १२
यम्या रात्रिनाम	१ ७	" गृहनाम	३ ४
यव्याः नदीनाम	१ १३	योशिष्टि गतिकर्मा	२ १४
यशः उदकनाम	१ १२	योषिष्टि "	२ १४
" अन्ननाम	२ ७	योति अर्चतिकर्मा	३ १४
" धननाम	२ १०	र	
यहः उदकनाम	१ १२	रंमु पदनाम	४ ३
" बलनाम	२ ६	रंहति गतिकर्मा	२ १
यहुः अपत्यनाम	२ २	रत्रः रात्रिनाम	१ ७
यह्नः महन्नाम	३ ३	" पदनाम	४ १

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
रजति	गतिकर्मा २ १४	राजति	ऐश्वर्यकर्मा २ २१
रजयति	अर्चतिकर्मा ३ १४	राति	गतिकर्मा २ १४
रजसी	द्यावापृथिवीनाम् ३ ३०	राति	दानकर्मा ३ २०
रञ्जयति	अर्चतिकर्मा ३ १४	रात्रिः	पदनाम ५ ३
रणः	संग्रामनाम २ १७	राघः	धननाम २ १०
रत्नम्	धननाम २ १०	राम्या	रात्रिनाम १ ७
रथः	पदनाम ५ ३	रायः	धननाम २ १०
रथर्यति	गतिकर्मा २ १४	राष्ट्री	ईश्वरनाम २ २२
„	पदनाम ४ ३	रासः	वाङ्नाम १ ११
रभसः	महन्नाम ३ ३	रासति	दानकर्मा ३ २०
रम्णाति	वधकर्मा २ १६	रासभाव-	आदिष्टोप-
रम्मः	उत्तराणि	श्विनोः	योजनानि १ १५
	पदानि ३ २६	रास्पिनः	पदनाम ४ ३
रम्या	रात्रिनाम १ ७	रिवथम्	धननाम २ १०
रयिः	उदकनाम १ १२	रिक्वा	स्तेननाम ३ २४
„	धननाम २ १०	रिणाति	गतिकर्मा २ १४
रशनाः	अङ्गुलिनाम् २ ५	रिण्वति	„ २ १४
रश्मयः	रश्मिनाम् १ ५	रितक्वा	स्तेननाम ३ २४
रश्म्यः	„ १ ५	रिपः	पृथिवीनाम् १ १
रसः	वाङ्नाम १ ११	रिपुः	स्तेननाम ३ २४
„	उदकनाम १ १२	रिम्वा	„ ३ २४
„	अन्ननाम २ ७	रिरिद्ध	याश्वाकर्मा ३ १६
रसति	अर्चतिकर्मा ३ १४	रिरीहि	„ ३ १६
राका	पदनाम ५ ५	रिशादसः	पदनाम ४ ३

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
रिहति	अर्चतिकर्मा ३ १४	रोदसी	द्यावापृथिवी-
रिहम्	ह्रस्वनाम ३ २	नाम	३ ३०
रिहायाः	स्तेननाम ३ २४	रोधचक्राः	नदीनाम १ १३
रिह्वा	" ३ २४	रोदसी	पदनाम ५ ५
रीयते	गतिकर्मा २ १४	रोधसी	द्यावापृथिवी-
रुक्मम्	हिरण्यनाम १ २	नाम	३ ३०
रुजानाः	नदीनाम १ १३	रोधस्वत्यः	नदीनाम १ १३
"	पदनाम ४ ३	रोहितः	" १ १३
रुद्रः	स्तोतृनाम ३ १६	"	अङ्गुलिनाम २ ५
"	पदनाम ५ ४	रोहितोज्ज्वले	आदिष्टोपयोज. १ १५
रुद्राः	" ५ ५	रौति	अर्चतिकर्मा ३ १४
रुशत्	" ४ ३	रोहिणः	मेघनाम १ १०
रुहति	गतिकर्मा २ १४	ल	
रेक्काः	धननाम २ १०	लजति	गतिकर्मा २ १४
रेजति	गतिकर्मा २ १४	लोढते	" २ १४
रेजते	उत्तराणि	लोढते	" २ १४
	पदानि ३ २६	लोघम्	पदनाम ४ १
रेतः	उदकनाम १ १२	लोहम्	हिरण्यनाम १ २
रेमः	स्तोतृनाम ३ १६	व	
रेमति	अर्चतिकर्मा ३ १४	वक्षः	पदनाम ४ २
रेलते	क्रुध्यतिकर्मा २ १२	वक्षणाः	नदीनाम १ १३
रेवत्यः	नदीनाम १ १३	वग्नूः	वाङ्नाम १ ११
रैवतः	मेघनाम १ १०	वज्रः	वज्रनाम २ २०
रोचते	ज्वलतिकर्मा १ १६		

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
वञ्चति	गतिकर्मा २ १४	वराहः	पदनाम ४ २
वदति	" २ १४	वरिवः	धननाम २ १०
वधः	बलनाम २ ६	वरुणः	पदनाम ५ ४
"	वञ्चनाम २ २०	"	" ५ ६
वध्वः	नदीनाम १ १३	वरुथम्	गृहनाम ३ ४
वनम्	रश्मिनाम १ ५	वर्गः	बलनाम २ ६
"	उदकनाम १ १२	वर्चः	अन्ननाम २ ७
वनर्गुः	स्तेननाम ३ २४	वर्तते	गतिकर्मा २ १४
वनस्पतिः	पदनाम ५ २	वर्पः	रूपनाम ३ ७
वनुष्यति	क्रुध्यतिकर्मा २ १२	वर्म	गृहनाम ३ ४
"	पदनाम ४ २	वर्यः	नदीनाम १ १३
वनोति	कान्तिकर्मा २ ६	वह्यति	वधकर्मा २ १६
वन्दते	अर्चतिकर्मा ३ १४	वलः	मेघनाम १ १०
वपुः	उदकनाम १ १२	वलाहकः	" १ १०
"	रूपनाम ३ ७	वलिशानः	" १ १०
वअकः	ह्रस्वनाम ३ २	वल्गुः	वाङ्नाम १ ११
वअग्नीभिः	उत्तराणि	वल्गूयति	गतिकर्मा २ १४
	पदानि ३ २६	"	अर्चतिकर्मा ३ १४
वशः	अन्ननाम २ ७	ववक्षिथः	महन्नाम ३ ३
वयुनम्	प्रशस्यनाम ३ ८	वन्नः	कूपनाम ३ २३
"	प्रज्ञानाम ३ ६	वत्रिः	रूपनाम ३ ७
"	पदनाम ४ २	वश्मि	कान्तिकर्मा २ ६
वरः	क्रोधनाम २ १३	वष्टि	" २ ६
वराहः	मेघनाम १ १०	वसवः	रश्मिनाम १ ५

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
वसवः	पदनाम ५ ६	वाजिनीवती	उपोनाम १ ८
वसी	रात्रिनाम १ ७	वाजी	अश्वनाम १ १४
वसु	" १ ७	वाजे	संग्रामनाम २ १७
"	घननाम २ १०	वाञ्छति	कान्तिकर्मा २ ६
वस्तोः	ग्रहनाम १ ६	वाणः	वाङ्नाम १ ११
वस्वा	रात्रिनाम १ ७	वाणी	" १ ११
वस्वी	रात्रिनाम १ ७	वाणीची	" १ ११
वहते	गतिकर्मा २ १४	वातः	पदनाम ५ ४
वह्निः	अश्वनाम १ १४	वातरंहाः	क्षिप्रनाम २ १५
वाः	उदकनाम १ १२	वाताप्यम्	पदनाम ४ ३
वाक्	वाङ्नाम १ ११	वाति	गतिकर्मा २ १४
"	पदनाम ५ ५	वामः	प्रशस्यनाम ३ ८
वाधतः	मेधाविनाम ३ १५	वायुः	पदनाम ५ ४
"	ऋत्विङ्नाम ३ १८	वारि	उदकनाम १ १२
वाचस्पतिः	पदनाम ५ ४	वार्यम्	पदनाम ४ २
वाजः	अन्ननाम २ ७	वार्याणाम्	अश्वनाम १ १४
"	बलनाम २ ६	वार्वत्यः	नदीनाम १ १३
वाजगन्ध्यम्	पदनाम ४ २	वावशानः	पदनाम ४ २
वाजपत्यम्	" ४ २	वाशी	वाङ्नाम १ ११
वाजयति	अर्चतिकर्मा ३ १४	"	पदनाम ४ १
वाजसातौ	संग्रामनाम २ १७	वासरम्	ग्रहनाम १ ६
वाजिनः	पदनाम ५ ६	वास्तोष्पतिः	पदनाम ५ ४
वाजिनिवती	उपोनाम १ ८	वाहः	" ४ १
वाजिनी	" १ ८	वाहिष्ठः	" ४ २

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
विखादः	संग्रामनाम २ १७	विभ्राः	श्रङ्गुलिनाम २ ५
विग्रः	मेधाविनाम ३ १५	वियत्	अन्तरिक्षनाम १ ३
विचर्षणिः	पश्यतिकर्मा ३ ११	वियातः	बधकर्मा २ १९
विचण्टे	" ३ ११	वियुते	पदनाम ४ १
विजामातुः	पदनाम ४ ३	विरण्शी	महन्नाम ३ ३
विद्	बलनाम २ ९	विवक्षसे	महन्नाम ३ ३
वित्तम्	धननाम २ १०	विवस्वन्तः	मनुष्यनाम २ ३
विदधः	यज्ञनाम ३ १७	विवाक्	संग्रामनाम २ १७
विदधानि	पदनाम ४ ३	विवासति	परिचरणकर्मा ३ ५
विदधे	" ४ १	विशः	मनुष्यनाम २ ३
विधाता	मेधाविनाम ३ १५	विश्वकर्मा	पदनाम ५ ४
"	पदनाम ५ ५	विश्वचर्षणिः	पश्यतिकर्मा ३ ११
विधेम	परिचरणकर्मा ३ ५	विश्वम्	बहुनाम ३ १
विनङ्गुसौ	बाहुनाम २ ४	विश्वरूपा	आदिष्टो-
विपः	श्रङ्गुलिनाम २ ५	बृहस्पतेः	पयोजनानि १ १५
"	मेधाविनाम ३ १५	विश्वानरः	पदनाम ५ ५
विपन्यवः	" ३ १५	"	" ५ ६
विपन्युः	मेधाविनाम ३ १५	विश्वे देवाः	" ५ ६
विपश्चित्	" ३ १५	विषन्धिः	मेघनाम १ १०
विपा	वाङ्नाम १ ११	विषम्	उदकनाम १ १२
विपादच्छ्रुतुद्री	पदनाम ५ ३	विपिष्टि	गतिकर्मा २ १४
विप्रः	मेधाविनाम ३ १५	विपुणः	पदनाम ४ १
विभावरी	उषोनाम १ ८	विष्टपम्	साधारणनाम १ ४
		विष्टी	कर्मनाम २ १

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
विष्ट्वी	कर्मनाम २ १	वृन्दम्	पदनाम ४ ३
विष्णुः	यज्ञनाम ३ १७	वृशः	अङ्गुलिनाम २ ५
"	पदनाम ४ २	वृश्चति	वधकर्मा २ १६
"	" ५ ६	"	दानकर्मा ३ २०
विष्पितः	" ४ ३	वृषन्धिः	मेघनाम १ १०
विसति	कान्तिकर्मा २ ६	वृषभः	पदनाम ५ ३
विस्तुहः	पदनाम ४ ३	वृषाकपायी	" ५ ६
विहायाः	महेश्वरनाम ३ ३	वृषाकपिः	" ५ ६
बीजम्	अपत्यनाम २ २	वेकुः	वाङ्नाम १ ११
वीरुधः	पदनाम ४ ३	वेति	कान्तिकर्मा २ ६
बीलु	बलनाम २ ६	"	अस्तिकर्मा २ ८
वृकः	वज्रनाम २ २०	"	गतिकर्मा २ १४
"	स्तेननाम ३ २४	वेदः	धननाम २ १०
वृकः	पदनाम ४ २	वेधाः	मेघाविनाम ३ १५
वृक्	बलनाम २ ६	वेनः	मेघाविनाम ३ १५
वृत्तबर्हिपः	ऋत्विङ्नाम ३ १८	"	यज्ञनाम ३ १७
वृक्षस्यनुतेपु-	उपमा-	"	पदनाम ५ ४
रुहूतवयाः	नाम ३ १३	वेनति	कान्तिकर्मा २ ६
वृजनम्	बलनाम २ ६	"	गतिकर्मा २ १४
वृणक्ति	वधकर्मा २ १६	"	अर्चतिकर्मा ३ १४
वृतम्	धननाम २ १०	वेपः	कर्मनाम २ १
वृत्रः	मेघनाम १ १०	वेवेष्टि	अस्तिकर्मा २ ८
वृत्रतूर्ये	संग्रामनाम २ १७	वेशः	कर्मनाम २ १
वृत्रम्	धननाम २ १०	वेशति	कान्तिकर्मा २ ६

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
वेशिष्टि	गतिकर्मा २ १४	विशः	अङ्गुलिनाम २ ५
वेषः	कर्मनाम २ १	श	
वेषिष्टि	गतिकर्मा २ १४	शंयोः	पदनाम ४ १
वेष्टि	कान्तिकर्मा २ ६	शंसति	अर्चतिकर्मा ३ १४
वेसति	" २ ६	शंसनत्	कान्तिकर्मा २ ६
वैतसः	उत्तराणि	शकम्	उदकनाम १ १२
	पदानि ३ २६	शकुनिः	पदनाम ५ ३
वैश्वानरः	पदनाम ५ १	शक्तिः	कर्मनाम २ १
व्यथिः	क्रोधनाम २ १३	शकम्	" २ १
व्यथ्ययः	अश्वनाम १ १४	शक्वम्	" २ १
व्यन्तः	पदनाम ४ १	शक्वरी	बाहुनाम २ ४
व्यानशिः	बहुनाम ३ १	"	गोनाम २ ११
व्योम	अन्तरिक्षनाम १ ३	शग्धि	याच्याकर्म ३ १६
"	दिङ्नाम १ ६	शग्म	कर्मनाम २ १
"	उदकनाम १ १२	शग्मम्	सुखनाम ३ ६
व्रजः	मेघनाम १ १०	शग्म्यम्	" ३ ६
व्रजति	गतिकर्मा २ १४	शची	वाङ्नाम १ ११
व्रतम्	कर्मनाम २ १	"	कर्मनाम २ १
व्रन्दी	पदनाम ४ २	"	प्रज्ञानाम ३ ६
व्राः	" ४ २	शतम्	बहुनाम ३ १
व्राताः	मनुष्यनाम २ ३	शतरा	सुखनाम ३ ६
व्राधत्	महन्नाम ३ ३	शब्दः	वाङ्नाम १ ११
व्राधन्	" ३ ३	शमी	कर्मनाम २ १
व्राधम्	" ३ ३	शम्	सुखनाम ३ ६

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
जम्नाति	वधकर्मा २ १६	शाशदानः	पदनाम ४ ३
जम्बः	पदनाम ४ २	शिक्षति	दानकर्मा ३ २०
जम्बरः	मैघनाम १ १०	शिताम	पदनाम ४ १
जम्बरम्	उदकनाम १ १२	शिपिविष्टः	„ ४ २
„	बलनाम २ ६	शिप्रे	„ ४ १
जरणम्	गृहनाम ३ ४	„	„ ४ ३
शरारुः	पदनाम ४ ३	शिमी	कर्मनाम २ १
शर्धः	बलनाम २ ६	शिम्बाता	सुखनाम ३ ६
शर्म	गृहनाम ३ ४	शिरिणा	रात्रिनाम १ ७
„	सुखनाम ३ ६	शिरिम्बठः	पदनाम ४ ३
शर्याः	अङ्गुलिनाम २ ५	शिल्गः	सुखनाम ३ ६
„	पदनाम ४ २	शिल्पम्	कर्मनाम २ १
शर्चरी	रात्रिनाम १ ७	„	रूपनाम ३ ७
शवः	उदकनाम १ १२	शिवम्	सुखनाम ३ ६
„	बलनाम २ ६	शिशीते	पदनाम ४ १
„	धननाम २ १०	शिष्यम्	रूपनाम ३ ७
शवति	गतिकर्मा २ १४	शीमम्	क्षिप्रनाम २ १५
शवति	परिचरणकर्मा ३ ५	शीरम्	पदनाम ४ १
शशमानः	अर्चतिकर्मा ३ १४	शु	क्षिप्रनाम १ १५
„	पदनाम ४ ३	शुक्रम्	उदकनाम १ १२
शश्वत्	बहुनाम ३ १	शुघनसाः	क्षिप्रनाम २ १५
शप्यम्	रूपनाम ३ ७	शुनम्	शुखनाम ३ ६
शाखाः	अङ्गुलिनाम २ ५	शुनासीरी	पदनाम ५ ३
शातपन्ता	सुखनाम ३ ६	शुभम्	उदकनाम १ १२

पदम्	अर्थः	अध्यायः	खण्डम्	पदम्	अर्थः	अध्यायः	खण्डम्
शुरुधः	पदनाम	४	३	स्यावाः	आदिष्टोप		
शुष्णम्	बलनाम	२	६	सवितुः	योजनानि	१	१५
शुष्मम्	"	२	६	स्यावी	रात्रिनाम	१	७
शूः	क्षिप्रनाम	२	१५	श्येनः	पदनाम	५	५
शूधनाः	"	२	१५	श्येनासः	अश्वनाम	१	१४
शूधनाशः	"	२	१५	श्वत्	सत्यनाम	३	१०
शूधनासः	"	२	१५	श्वयति	वधकर्मा	२	१६
शूरसातो	संग्रामनाम	२	१७	श्रद्धा	पदनाम	५	३
शूर्ताः	क्षिप्रनाम	२	१५	श्रवः	अस्त्रनाम	२	७
शूपम्	बलनाम	२	६	"	धननाम	२	१०
शूपम्	सुखनाम	३	६	श्रायन्तः	पदनाम	४	३
शृङ्गाणि	ज्वलतो नाम	१	१७	श्रीसा	रात्रिनाम	१	७
शृणाति	वधकर्मा	२	१६	श्रुष्टी	पदनाम	४	३
शेषः	उत्तराणि			श्लथति	वधकर्मा	२	१६
	पदानि	३	२६	श्लोकः	वाङ्नाम	१	११
शेवम्	सुखनाम	३	६	श्वघ्नी	पदनाम	४	२
शेवृधम्	"	३	६	श्वसति	वधकर्मा	२	१६
शेषः	अपत्यनाम	२	२	श्वसिति	"	२	१६
शोकी	रात्रिनाम	१	६	श्वान्रति	गतिकर्मा	२	१४
शोचति	ज्वलतिकर्मा	१	१६	श्वान्रम्	धननाम	२	१०
शोचिः	ज्वलतो नाम	१	१७	श्वान्रम्	पदनाम	४	२
श्रोतति	गतिकर्मा	२	१४	श्वेत्या	उपो नाम	१	८
श्रयति	वधकर्मा	२	१६	घ			
श्मशा	पदनाम	४	२	पःकति	गतिकर्मा	२	१४

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
ध्वःकति	गतिकर्मा २ १४	सतीकम्	उदकनाम १ १२
ध्वःकति	„ २ १४	सतीनम्	„ १ १२
	स	सत्	„ १ १२
संयत्	संग्रामनाम २ १७	सत्यम्	„ १ १२
संयुगे	„ २ १७	सत्रा	सत्यनाम ३ १०
संवतः	„ २ १७	सदनम्	उदकनाम १ १२
संवतम्	„ २ १७	सदसी	द्यावापृथिवी-
सक्षति	गतिकर्मा २ १४	नाम	३ ३०
सगरः	अन्तरिक्षनाम १ ३	सदान्वे	पदनाम ४ ३
सगरम्	„ १ ३	सद्य	उदकनाम १ १२
सग्नम्	संग्रामनाम २ १७	„	संग्रामनाम २ १७
सङ्काः	„ २ १७	„	गूहनाम ३ ४
सङ्खे	„ २ १७	सघनी	द्यावापृथिवी-
सङ्ख्ये	„ २ १७	नाम	३ ३०
सङ्गथे	„ २ १७	सघे	„ ३ ३०
सङ्गमे	„ २ १७	सनामयः	अङ्गुलिनाम २ ५
सङ्गे	„ २ १७	सनुतः	निर्णीतान्त-
सचति	गतिकर्मा २ १४	हितनाम	३ २५
सचते	उत्तराणि	सनेमि	पुराणनाम ३ २७
	पदानि ३ २६	सपति	परिचरणकर्मा ३ ५
सचा	पदनाम ४ २	„	अर्चतिकर्मा ३ १४
सतः	उत्तराणि	सपर्यति	परिचरणकर्मा ३ ५
	पदानि ३ २६	सप्तऋषय	रश्मिनाम १ ५
सतिनम्	उदकनाम १ १२	„	पदनाम ५ ६

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
सप्तः	अश्वनाम १ १४	सरस्वान्	पदनाम ५ ४
सप्रथाः	पदनाम ४ ३	सरितः	नदीनाम १ १३
सबाधः	ऋत्विङ्नाम ३ १८	सरिरम्	बहुनाम ३ १
समतु	संग्रामनाम २ १७	सर्गाः	उदकनाम १ १२
समतम्	" २ १७	सर्णीकम्	उदकनाम १ १२
समतीके	" २ १७	सर्पति	गतिकर्मा २ १४
समरणे	" २ १७	सर्पिः	उदकनाम १ १२
समर्थे	" २ १७	सर्वम्	" १ १२
समस्य	पदनाम ४ २	समृते	गतिकर्मा २ १४
समितिः	संग्रामनाम २ १७	सललूकम्	पदनाम ४ ३
समिधे	" २ १७	सलिलम्	उदकनाम १ १२
समीके	" २ १७	"	बहुनाम ३ १
समीधे	" २ १७	सवनम्	यज्ञनाम ३ १७
समुद्र	अन्तरिक्षनाम १ ३	सविता	पदनाम ५ ४
	पदनामः ५ ६	"	" ५ ६
समोहे	संग्रामनाम २ १७	सवीमनि	" ४ ३
सम्मोहे	" २ १७	सञ्चति	गतिकर्मा २ १४
सरः	वाङ्नाम १ ११	ससम्	अन्ननाम २ ७
"	उदकनाम १ १२	"	पदनाम ४ २
सरण्यु	पदनाम ५ ६	सस्ति	स्वपितिकर्मा ३ २२
सरमा	" ५ ५	सस्त्रिम्	पदनाम ४ २
सरस्वती	वाङ्नाम १ ११	सस्त्रति	गतिकर्मा २ १४
"	पदनाम ५ ५	सस्वतः	नदीनाम १ १३
सरस्वत्यः	नदीनाम १ १३	सस्वः	निर्णीतान्त- हितनाम ३ २५

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
सहः	उदकनाम १ १२	सुकम्	सर्वपदसमा-
सहः	बलनाम २ ६	म्नायः	३ १२
महत्तमम्	बहुनाम ३ १	सुक्षेम	उदकनाम १ १२
साचिवित्	क्षिप्रनाम २ १५	सुक्षेमा	" १ १२
साचीवत्	" २ १५	सुक्षोम	" १ १२
साचीवित्	" २ १५	सुखम्	" १ १२
साध्याः	रश्मिनाम १ ५	सुगन्धम्	सुखनाम ३ ६
"	पदनाम ५ ६	सुतः	अन्ननाम २ ७
सायकः	वज्रनाम २ २०	सुतम्	" २ ७
सिनम्	अन्ननाम २ ७	सुतुकः	पदनाम ४ १
"	पदनाम ४ २	सुत्	स्तोतृनाम ३ १६
सिनीवाली	" ५ ५	सुदन्तः	पदनाम ४ ३
सिन्धवः	नदीनाम १ १३	सुदिनम्	सुखनाम ३ ६
सिरा	उदकनाम १ १२	सुनीषः	प्रशस्यनाम ३ ८
सिषक्ति	उत्तराणि	सुपर्णः	पदनाम ५ ४
	पदानि ३ २६	सुपर्णा	वाङ्नाम १ ११
सिषक्त	उत्तराणि	सुपर्णाः	रश्मिनाम १ ५
	पदानि ३ २६	"	अश्वनाम १ १४
सिसति	गतिकर्मा २ १४	सुपर्णा	वाङ्नाम १ ११
सिन्नति	" २ १४	सुप्रायणाः	पदनाम ४ १
सीनम्	अन्ननाम २ ७	सुमत्	" ४ ३
सीम्	पदनाम ४ २	सुस्मम्	सुखनाम ३ ६
सीयते	गतिकर्मा २ १४	सुस्त्रावरी	उद्यो नाम १ ८
सीराः	नदीनाम १ १३	सुरा	उदकनाम १ १२

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
सुविते	पदनाम ४ १	स्तामुः	स्तोतृनाम ३ १६
सुविदत्रः	„ ४ ३	स्तिपाः	पदनाम ४ ३
सुशिप्रः	पदनाम ४ ३	स्तियानाम्	पदनाम ४ ३
सुहस्त्याः	अङ्गुलिनाम २ ५	स्तुप्	स्तोतृनाम ३ १६
सूदः	कूपनाम ३ २३	स्तृणाति	वधकर्मा २ १६
सूनरी	उषो नाम १ ८	स्तृभिः	उत्तराणि पदानि ३ २६
सूनुः	अपत्यनाम २ २	स्तोमति	अचंतिकर्मा ३ १
सूनृता	उषो नाम १ ८	स्तोति	„ ३ १४
„	अन्ननाम २ ७	स्नेहति	वधकर्मा २ १६
सूनृतावती	उषो नाम १ ८	स्नेहयति	„ २ १६
सूनृतावरी	„ १ ८	स्पग्मन्	संश्रामनाम २ १७
सूरा	उदकनाम १ १२	स्पृषः	„ २ १७
सूरिः	स्तोतृनाम ३ १६	स्फुरति	वधकर्मा २ १६
सूर्ते	पदनाम ४ ३	स्फुलति	„ २ १६
सूर्यः	„ ५ ६	स्यन्दति	गतिकर्मा २ १४
सूर्या	वाङ्मनाम १ ११	स्यन्दते	„ २ १४
„	पदनाम ५ ६	स्यन्द्रासः	बलनाम २ ६
सृकः	वज्रनाम २ २०	स्यमति	गतिकर्मा २ १४
सृणिः	पदनाम ४ २	स्यूमकम्	सुखनाम ३ ६
सृप्रः	„ ४ ३	स्योनम्	„ ३ ६
सेधति	गतिकर्मा २ १४	स्रंसति	गतिकर्मा २ १४
सोमः	पदनाम ५ ५	स्रंसते	„ २ १४
सोमानम्	„ ४ ३	स्रवति	„ २ १४
सोमो अक्षाः	„ ४ २	स्रवन्त्यः	नदीनाम १ १३

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
स्रोतः	उदकनाम १ १२	स्वस्तिः	पदनाम ५ ५
स्रोत्याः	नदीनाम १ १३	स्वाहा	वाङ्नाम १ ११
स्वः	साधारणनाम १ ४	स्वाहा-	
„	उदकनाम १ १२	कृतयः	पदनाम ५ २
स्वच्चाः	पदनाम ४ २	स्वृतीकम्	उदकनाम १ १२
स्वदति	अचैतिकर्मा ३ १४	ह	
स्वधा	उदकनाम १ १२	हंसासः	अश्वनाम १ १४
„	अश्वनाम २ ७	हृणिः	ज्वलतो नाम १ १७
स्वधितिः	वज्रनाम २ २०	हनति	गतिकर्मा २ १४
स्वधे	द्यावापृथिवी- नाम ३ ३०	हन्तात्	„ २ १४
स्वनः	वाङ्नाम १ ११	हन्ति	„ २ १४
स्वपिति	अचैतिकर्मा ३ १४	हम्मति	„ २ १४
„	स्वपितिकर्मा ३ २२	हम्यति	„ २ १४
स्वयम्भूः	अन्तरिक्षनाम १ ३	हयः	अश्वनाम १ १४
स्वरः	वाङ्नाम १ ११	हयति	गतिकर्मा २ १४
स्वरति	गतिकर्मा २ १४	हयन्तात्	„ २ १४
„	अचैतिकर्मा ३ १४	हरः	ज्वलतो नाम १ १७
स्वर्णकिम्	उदकनाम १ १२	„	क्रोधनाम २ १३
स्वसराणि	अहर्नाम १ ६	„	पदनाम ४ १
„	गृहनाम ३ ४	हरयः	मनुष्यनाम २ ३
„	पदनाम ४ २	हरयाणः	पदनाम ४ २
स्वसारः	अङ्गुलिनाम २ ५	हरस्वत्यः	नदीनाम १ १३
स्वस्ति	स्वपितिकर्मा ३ २२	हरितः	दिङ्नाम १ ६
		„	नदीनाम १ ३

पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्	पदम्	अर्थः अध्यायः खण्डम्
हरितः	शङ्खगुलिनाम् २ ५	हुरश्चित्त	स्तेननाम् ३ २४
हरित	आदिष्टोपयो-	हृणिः	ज्वलतो नाम १ १७
आदित्यस्य जनानि	१ १५	„	क्रोधनाम् २ १३
हरी इन्द्रस्य „	१ १५	हृणीयते	क्रुध्यतिकर्मा २ १२
हृम्यम् गृहनाम्	३ ४	हेतिः	वञ्चनाम् २ २०
हृयति कान्तिकर्मा	२ ६	हेम	हिरण्यनाम् १ २
हृयति गतिकर्मा	२ १४	„	उदकनाम् १ १२
हविः उदकनाम्	१ १२	हेमा	हिरण्यनाम् १ २
हविर्धाने पदनाम्	५ ३	„	उदकनाम् १ १२
हस्तघ्नः „	५ ३	हेयः	क्रोधनाम् २ १३
हासमाने „	४ २	हेयते	क्रुध्यतिकर्मा २ १२
हिकम् सर्वपदसामान्यायः	३ १२	होत्रा	वाङ्मनाम् १ ११
हिनोत पदनाम्	४ ३	„	यज्ञनाम् ३ १७
हिम रात्रिनाम्	१ ७	ह्रस्वः	ह्रस्वनाम् ३ २
हिमा „	१ ७	ह्वयति	शक्तिकर्मा २ ८
हिरण्यम् हिरण्यनाम्	१ २	ह्वयति	अचंतिकर्मा ३ १४
हिरण्य-		ह्वयते	„ ३ १४
वर्णाः नदीनाम्	१ १३	ह्वरः	क्रोधनाम् २ १३
हिरक् निर्णीतान्त-		ह्वरति	शक्तिकर्मा २ ८
हितनाम्	३ २५	ह्वार्याणाम् शश्वनाम्	१ १४